

3 Aruba

‘Schaf registratieplicht voor stemmen op de eilanden af’

6 Economie

‘Uber belooft beleggers gouden toekomst’

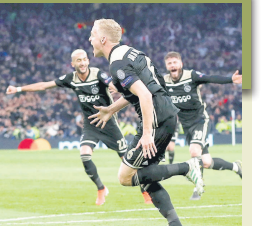
9 Wereld

Thaise koning Rama X gekroond

12 Sport

Willem II hoopt dat Ajax al met Spurs bezig is

Werkgevers verbolgen over verhoging minimumloon

ORANJESTAD — De verhoging van het minimumloon met drie procent per 1 mei is slecht gevallen bij de Kamer van Koophandel (KvK), Aruba Hotel and Tourism Association (Ahata) en Aruba Trade and Industry Association (Atia). In een brief aan Arbeidszaken-minister Glenbert Croes (MEP) zeggen zij dat ze niet zijn gehoord in de beslissing en dat de Raad van Advies (RvA) ook geen noodzaak ziet in de verhoging, wat de regering wel suggereert.

Artikel 9 van de Landsverordening minimumlonen werd afgelopen dinsdag officieel aangepast. Het minimumloon werd met drie procent verhoogd van 1711 florin naar 1762 florin. In het afkondigingsblad van de wetswijziging staat aangegeven ‘dat er bijzondere omstandigheden aanwezig zijn voor een aanpassing van de minimumlonen teneinde de koopkracht van de werknemers, die een minimumloon verdienen, te waarborgen’. Vervolgens kondigde minister Croes de aanpassing aan op zijn sociale media met het bericht dat het per 1 mei ingaat.

Afkeuring

In de brief die ondertekend is door zowel KvK-voorzitter Kawish Misier, Ahata-CEO Tisa Lasorte en Atia-voorzitter Jeannot de Cuba stellen de werkgevers dat geen van hen voor afgelopen dinsdag op de hoogte was gebracht van de invoeringsdatum, ‘hoewel daar genoeg gelegenheid voor was tijdens de eerste sessie van de Tripartiete Dialoog die op 29 april jongstleden heeft plaatsgevonden en waar de minister van Sociale Zaken en Arbeid bij aanwezig was en de aanwezigen toegesproken heeft’. “Wij spreken onze afkeuring uit over deze gang van zaken. Het ondermijnt immers het vertrouwen dat nodig is om met open vizier deel te nemen aan de Tripartiete Dialoog”, aldus de brief van

de werkgevers aan minister Croes. De KvK, Ahata en Atia wijzen vervolgens op het advies van de RvA van 25 maart over de voorgestelde verhoging. Daarin staat volgens de werkgevers dat de RvA stelt dat van de bijzondere omstandigheden die de regering in het afkondigingsblad noemt geen sprake is. Er is geen compensatie van van een extra premielast. De crisisheffing wordt namelijk al opgevangen in de berekening van de prijsindexcijfers. Bovendien kan het minimumloon op reguliere wijze worden aangepast mocht er sprake zijn van koopkrachtverlies. Ook zou het voor de RvA niet duidelijk zijn waarom voor een verhoging van 3 procent is gekozen als de crisisheffing voor een verhoging van belastingtarieven van 2,5 procent heeft gezorgd. Daarnaast zijn burgers met de laagste inkomens al deels gecompenseerd door het verhogen van de reparatietoelagen. Tenslotte stellen de drie werkgeversorganisaties dat hun leden geen rekening hebben gehouden met een abrupte tussentijdse invoering van de verhoging van het minimumloon. Hierdoor moeten salarisadministraties, begrotingen, budgetten, offertes en ‘voor zover überhaupt nog mogelijk’ contracten, plots worden aangepast, met alle extra kosten en tijdverlies van dien. Dit geeft volgens de KvK, Ahata en Atia geen blijk van dat

met de redelijke belangen van het bedrijfsleven rekening is gehouden. “Ook dat wordt ten zeerste afgekeurd”, sluit de brief af.

Respectloos

KvK-voorzitter Misier noemt de verhoging van het minimumloon zonder de dialoogpartners te raadplegen een respectloze actie van de minister. Hij noemt het ook ‘opvallend’ dat het is aangekondigd op de dag voor 1 mei, Dag van de Arbeid. De maandag ervoor was de tripartiet tussen de regering, de vakbonden en de werkgevers van start gegaan. Tal van onderwerpen zouden aan bod komen, waaronder ook het minimumloon. “Er was op die maandag ruime tijd om het aan ons voor te leggen en met ons te onderhandelen over de beste manier om dit te doen. Maar de minister gaf een toespraak en geen enkel moment werd deze verhoging genoemd. Het is als een complete verrassing voor ons gekomen. Wij zien dit als een fout van de minister. We blijven aan tafel voor de tripartiet, maar als dit nogmaals gebeurt dan zullen we in beraad gaan met ons bestuur over wat de volgende stap zou moeten worden”, aldus Misier.

Afronden

Naast de gezamenlijke brief stuurde Atia ook een eigen persbericht uit waarin bovengaande standpunten werden vermeld. Daaraan voegde de werkgeversorganisatie toe dat de bedragen in de wetswijziging niet naar behoren volgens de wet zijn afgerond naar vijf cent. Hierdoor zal het Landsbesluit houdende algemene maatregelen (LBham) opnieuw geschreven moeten worden, aldus Atia.

150 jarig jubileum Hof

Foto: Gemeenschappelijk Hof van Justitie

WILLEMSTAD — Collega's van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, St. Maarten en van Bonaire, St. Eustatius en Saba kwamen vanochtend bijeen op het Stadhuis aan het Wilhelminaplein om het 150-jarige bestaan van het Hof te vieren. De vier vestigingen en genodigden vierden dit vanmiddag ook met een symposium in het auditorium van de Universiteit van Curaçao (UoC) met verschillende sprekers. Het symposium kon via een live-stream gevolgd worden bij de Universiteit van Aruba (UA) of online via www.uoc.cw/stream.

Noord-Korea lanceert korteafstands raketten

SEOUL — Noord-Korea heeft vandaag meerdere korteafstands raketten afgevuurd vanuit de kuststad Wonsan. De projectielen kwamen neer in de Japanse Zee, meldt het Zuid-Koreaanse leger. Het is de eerste grote wapentest van het Aziatische land sinds november 2017.

Volgens de gezamenlijke stafchefs van Zuid-Korea reikten meerdere raketten 70 tot 200 kilometer ver. De lancering had rond 09.00

uur (lokale tijd) plaats. Met hulp van de Verenigde Staten worden de details van de lancering geanalyseerd. Het is de eerste keer dat

Noord-Korea weer raketten test sinds het regime in Pyongyang eind 2017 een langeafstandsraket lanceerde. Daarvan wordt aangenomen dat die het vasteland van de Verenigde Staten kan bereiken. Sindsdien proberen de twee landen toenadering te zoeken. De Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un belooft geen

nucleaire wapens en langeafstands raketten meer te testen.

De Amerikaanse president Donald Trump heeft Kim twee keer ontmoet om te praten over denuclearisatie van het Koreaanse schiereiland. Tot nog toe hebben de gesprekken niets concreets opgeleverd.

Britse kiezer straft May af

LONDEN — De Conservatieve Partij van de Britse premier Theresa May is afgestraft door de kiezers bij lokale verkiezingen donderdag. De partij verloor meer dan 1200 van de ruim 3500 zetels in de lokale raden. Grote winnaar was pro-EU-partij Liberal Democrats, bleek gisteravond nadat bijna alle stemmen waren geteld.

De kiezer lijkt daarmee een duidelijk signaal te hebben afgegeven over hoe wordt gedacht over de moeizame manier waarop May de brexit tot stand probeert te brengen. Ook oppositiepartij Labour van Jeremy Corbyn verloor zetels maar dat viel in het niet bij de klap die de Conservatieven te verwerken kregen. Labour leverde bijna tachtig zetels in op een totaal van bijna 2000. Liberal Democrats, dat probeert het vertrek uit de EU tegen te houden, won ruim 690 zetels en verdubbelde het aantal lokale vertegenwoordigers ruim.

Premier May erkende bij de eerste uitslagen gisteren al

Foto: AFP

Theresa May blijft optimistisch.

dat de Conservatieve Partij een moeilijke tijd doormaakt. “En deze verkiezingsuitsla-

gen zijn daar een symptoom van.” Ze denkt echter dat kiezers haar partij en La-

bour een simpele boodschap sturen: “Doorpakken en de brexit regelen.”

#WistJeDat?

3 maanden vóór het verlopen van je verblijfsvergunning een verlenging kunt aanvragen bij DIMAS en direct een nieuwe zorgpas krijgt?

Lees hier alles over in deze editie.

AZV - Aseguro Medico General www.azv.aw

Raketten vanuit Gaza richting Israël

JERUZALEM — Militanten op de Gazastrook hebben vandaag raketten afgevuurd op doelwitten in Israël. Volgens het Israëlische leger ging het om ongeveer negentig projectielen. Tientallen daarvan zijn door de Israëlische raketafweer uit de lucht gehaald.

Sommige projectielen kwamen diep in Israël neer. Slachtoffers vielen er volgens de autoriteiten niet. Israël reageerde meteen met lucht-aanvallen. Op de Gazastrook kwam door die luchtaanvallen een persoon om en vielen meerdere gewonden, aldus de Palestijnse autoriteiten. Volgens Jeruzalem zijn de lanceerplekken vanwaar de raketten waren afgeschoten, onder vuur genomen door gevechtsvliegtuigen. Tanks aan de grens hebben stellingen van de Hamas-beweging beschoten. Gisteren was het ook al raak. Twee radicale Palestijnen werden gedood bij een Israëlische luchtaanval.

deze week:

Steeds meer scholieren leren over natuur en milieu bij Carmabi

De impact van WO 2 op de eilandcultuur

‘Je kunt niet besturen vanachter een bureau

THE
CINEA
RENAISSANCE MARKETPLACE

CROWD-PLEASERS OF THE YEAR
"UNDENIABLY FUNNY"
"A DAZZLING CLEVER COMEDY"
"FULL OF LAUGHS"
STEVE ROSEN + THERON
LONG SHOT
MAY 3

MICHAEL EALY
MEAGAN GOOD
DENNIS QUAD
THE INTRUDER
DON'T LET HIM IN
MAY

A CLASSIC DOLL
UNDERDOG
STORY
UGLY DOLLS
KELLY CLARKSON
NICK JONAS
JANELLE MONAGLE
GABRIEL BYRNE
EMMA ROBERTS
WANG LESHOM
BEBE CHARLI
PITBULL
REINA LIZZO
THE MOVIE MUSICAL EVENT OF THE YEAR
COMING SOON

MARVEL STUDIOS
AVENGERS
ENDGAME

VALID MAY 4 & 5, 2019
Schedule is subject to change
Please visit us at www.thecinema.aw for more information

AVENGERS END GAME	11:40 – 1:00– 2:00 – 3:15 – 4:45	PG13	SP SUB
AVENGERS END GAME	5:45 – 8:30 – 9:30 –10:00 –10:45*	PG13	SP SUB
AVENGERS END GAME	12:05*	PG13	SP SUB
3D AVENGERS END GAME	7:00	PG13	SP SUB
THE INTRUDER	7:30	PG13	SP SUB
LONG SHOT	4:45	R	SP SUB
UGLY DOLLS	12:00	PG	SP SUB
DUMBO	2:15	PG	SP SUB

THE CINEMA PREMIUM - VIP

VIP AVENGERS END GAME	12:30 – 1:30 – 4:15	PG13	SP SUB
VIP AVENGERS END GAME	5:15 – 8:00 – 9:00	PG13	SP SUB
VIP AVENGERS END GAME	11:45*	PG13	SP SUB

*LATE NIGHT SHOWS ONLY AVAILABLE ON FRIDAY AND SATURDAY

AMIGOE

BE CREATIVE WITH AMIGOE

CONTEST STEPS

1

LIKE

AMIGOE ARUBA

FACEBOOK PAGE.

2

TAKE A SELFIE

USING ANY OF THE
AMIGOE ARUBA PRODUCTS.

3

AND SHARE

YOUR PICTURE.
TAG AMIGOE ARUBA
AND USE
#AMIGOEBECREATIVE.
1 LIKE = 1 VOTE.

PICTURES WITH THE MOST VOTES WILL BE PUBLISHED IN THE AMIGOE NEWSPAPER EVERY WEEK.
PARTICIPATE TO WIN AWG 50 WEEKLY UNTIL THE END OF NOVEMBER 2019.

WEEKLY WINNERS WILL PARTICIPATE TO WIN 5 LUCRATIVE PRIZES
AT THE END OF THE CAMPAIGN
AND WILL BE ANNOUNCED ON

DEC 18 2019

GOOD LUCK!

1ST PRIZE: RETOUR TRIP FOR TWO (2) TO CURACAO, INCLUDING AN
ALL-INCLUSIVE WEEKEND STAY AT THE NEWLY RENOVATED
RENAISSANCE CURACAO RESORT AND CASINO PLUS US\$ 50 FREE PLAY
CASINO CREDIT

2ND PRIZE: ASUS TRANSFORMER BOOK FROM SETAR ARUBA N.V.

3RD PRIZE: A WEEKEND STAY FOR TWO (2) AT THE MILL RESORT

4TH AND 5TH PRIZES: FREE SUBSCRIPTIONS AMIGOE ARUBA PLUS GIFTS

Aruba
AIRLINES

R

RENAISSANCE®
CURAÇAO RESORT & CASINO

CARNIVAL CASINO
CURAÇAO
CELEBRATING OUR 10TH ANNIVERSARY
More than just a Casino!
"Keep it fun, Play responsibly"

SETAR

The Mill
RESORT ARUBA

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheeken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

ATHA

IN HET BELANG
VAN HET
JEUGDWELZIJNS-
WERK
Caya Appeldam 2, Dakota,
Aruba
Tel: (297) 5823773 •
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

Kantoorruimte te huur

90 M2

Constantijn Huygensstaat 19-A

Voor meer informatie
contact opnemen met
+297-5820337 / 297-5933296

Te huur in Oranjestad
Beatrixstraat #5

Op loopafstand van zee, strand
en uitgaansgelegenheden.
Woonoppervlak 160 m2 / goed
geïsoleerd. Ruime woonkamer en
grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf. Badkamers
voorzien van warm water
Rolluiken, alarm installatie en drip-systeem voor planten.
Telefoonnummer: +297 5938490

Aruba Animal Shelter

Cats and Dogs
awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

THE
CINEA

is looking for candidates for the position of

Supervisor

If you are ready for your next career step and you meet at least the following
requirements you are invited to send us your application and resume:

HAVO Degree

Three years working experience in similar position

Dynamic and strong personality with good communication skills

Team Player

Highly motivated

Fluent in Papiamentu, Spanish and English

We offer you:

An excellent position in a dynamic company

Good benefits in accordance with the importance of this position

The challenge to grow within the company

You can address your application to:

The Cinema
Attn. Zuzette Croes
Email zuzette.croes@atco.aw
Tel. 297 – 523 6647

Prijsstijgingen over meeste sectoren

CBS: Kloof minima en bestaans-minimum verder gegroeid

ORANJESTAD — Het verschil tussen het minimum-loon en het sociaal minimum is afgelopen maart voor zowel gezinnen als eenpersoonshuishoudens groter geworden. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in zijn verslag over de consument-prijzen voor maart 2019. De prijzen in acht van de twaalf sectoren die het CBS meet, zijn in die maand gestegen.

Het bestaansminimum is het minimuminkomen dat een eenpersoonshuishouden of gezin nodig heeft om rond te kunnen komen in een maand. Dit wordt meestal berekend door de kosten te schatten van alle essentiële producten en diensten die een gemiddelde volwassene in één maand of een jaar nodig heeft. Dit heet de basisbehoefteindex en varieert afhankelijk van de prijs van eten, kleding, huisvesting, transport en andere items. Het minimumloon bedroeg in maart nog 1711 florin. Begin

deze maand is het verhoogd met 3 procent naar 1762 florin. In maart bedroeg het bestaansminimum voor eenpersoonshuishoudens 2242 florin, 130 florin meer dan een jaar daarvoor (2112 florin). Dat betekent dat een persoon die het minimumloon verdient, in maart 531 florin maandelijks tekort kwam om minimaal van te kunnen leven, in maart van 2018 was het maandelijks tekort 401 florin. Het CBS noemt het tekort op het sociaal minimum voor eenpersoonshuishoudens in maart een

record voor die maand in de afgelopen vijf jaar. Voor gezinnen met twee volwassenen en twee kinderen tussen de 0 en 14 jaar was het bestaansminimum 4708 florin per maand. In maart 2018 was het 4435, een verschil van 273 florin dat volgens het CBS grotendeels - 208 florin om precies te zijn - te wijten is aan de prijsstijgingen in de sector 'Voedsel en non-alcoholische drank'.

Stijgende prijzen, hoge inflatie

Over het algemeen steeg het Consumenten Prijs Index (CPI), dus de consumentenprijzen van goederen en diensten, naar 124.26. Dat is een stijging van 0,9 procent vergeleken met februari. De inflatie heeft in het afgelopen jaar een flinke vlucht genomen en stond in maart op 3,2 procent.

In maart 2018 was het nog maar 0,6 procent. De prijzen in acht van de twaalf sectoren die het CBS in haar berekeningen meeneemt, zijn gestegen. Het hardst stegen 'Voedsel en non-alcoholische drank' (3,2 procent), 'Diverse goederen en diensten' (2,8 procent) en 'Transport' (0,8 procent).

Het consumptiepakket van het CPI telt 452 goederen en diensten. Maar liefst 48,7 procent daarvan is in maart in prijs gestegen, meldt het CBS. 21,5 procent werd goedkoper en 29,9 procent bleef in prijs gelijk. De gemiddelde nutsprijzen per huishouden bleven in maart gelijk 265,65 florin voor elektriciteit en 137,05 florin voor water. Benzine en diesel waren in maart respectievelijk 4,4 en 4,2 procent flin duurder dan in februari.

Nederlandse EU-kandidaten:

'Schaf registratieplicht voor stemmen op de eilanden af'

DEN HAAG — EU-kandidaten van D66, GroenLinks en CDA willen dat er een einde komt aan de registratieplicht voor de Europese Parlementsverkiezingen op Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. "Net als in Nederland, moeten inwoners daar ook gewoon een stempas in de brievenbus krijgen." Voor de verkiezingen op 23 mei zijn ze alleen te laat.

Foto: Caribisch Netwerk - Piuschey

Dat schrijft Natasje Gibbs voor het *Caribisch Netwerk*. De eilanden hebben sinds 2009 het recht om mee te stemmen voor het Europees Parlement. Maar in tegenstelling tot Nederland moeten inwoners van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten zich nog altijd bij iedere verkiezing eerst bij de Vertegenwoordiging van Nederland op hun eiland registreren voordat ze mogen stemmen.

'Een onbegrijpelijke drempel', vinden EU-kandidaten Samira Rafaela (D66), Dirk-Jan Koch (GroenLinks), Chantal

Hakbijl (CDA) en Roelien Kamminga (VVD). De vier kandidaten deelden donderdag hun mening tijdens een discussiebijeenkomst van studentenverenigingen JongAruba en HSV Trinitas in Den Haag over de Caribische belangen in de Europese Unie.

'Statement komt veel te laat'

"Allemaal leuk en wel, maar daar komen ze dan schromelijk te laat mee", reageert voormalig PvdA-politicus John Leerdam geërgerd. Als

voorzitter van de Caribische belangenorganisatie Ocan lobbyde hij vorig jaar september bij verschillende Kamerleden om de registratieplicht op de eilanden af te schaffen. "Ik heb een plan voor een motie toen aangekaart bij Attje Kuiken (PvdA), Nevin Özütok (GroenLinks) en bij D66, maar daar is dus niks uitgekomen."

Chronisch gebrek aan middelen

Volgens Leerdam is de motie blijven liggen 'door gebrek aan middelen': "Je hebt echt

een ambassadeur nodig die zich hier hard voor maakt en het continu onder de aandacht van de Kamerleden blijft schuiven. Wij als Ocan hebben die middelen niet."

Dat 'gebrek aan middelen' is volgens de Ocan-voorzitter ook de reden dat er weinig terecht is gekomen van de vorig jaar groots aangekondigde Caribische EU-denktank. Samen met het Huis van Europa – de vertegenwoordiging van de Europese Commissie en het Parlement in Nederland – had Ocan allerlei plannen bedacht om de Caribische Nederlanden in mei naar de stembus te krijgen voor de Europese Parlementsverkiezingen.

Wat levert afschaffing op?

Volgens voorstanders 'is het afschaffen van de registratie-drempel op de eilanden hard nodig om zo meer Caribische Nederlanders naar de stembus te krijgen', maar wat levert het op? De geschiedenis leert dat dit niet vanzelfsprekend is. Zo werd de registratieplicht in 2014 afgeschaft

DVG: meld symptomen mazelenbesmetting

ORANJESTAD — Dienst Volksgezondheid Aruba (DVG) roept alle inwoners en toeristen die tussen 14 en 29 april op bezoek geweest zijn op Scientology-schip Freewinds en die last hebben van ziekteverschijnselen zoals hoesten, rode, tranende of jeuken-de ogen, een lopende neus, verhoging en uitslag, om zich voor 21 mei te melden bij de verplegers van de Dienst Besmettelijke Ziekten van DVG.

Dat kan telefonisch via 5224-224/236/237/264. In het weekend kan gebeld worden met het mobiele nummer 592-2009. Hoewel de kans op besmetting met mazelen minimaal is voor de mensen in Aruba die het schip bezochten wordt toch gevraagd om een onderzoeksformulier te komen invullen zodat het gezondheidsrisico per persoon geëvalueerd kan worden. Dat

kan door langs te komen bij het kantoor van DVG aan de Avicenastraat 1, geopend van maandag tot vrijdag van 07.45 tot 12.00 uur en 13.30 tot 16.30 uur of te bellen naar genoemde nummers. Ook artsen hebben een brief gekregen om alert te zijn op deze symptomen bij patiënten. Voor meer informatie kan gebeld worden naar de genoemde nummers.

Het cruiseschip lag van 24 tot en met 27 april in Oranjestad voor anker. Op Koningsdag vond er een concert plaats waar veel publiek was. Er bleek echter al op 22 april een bemanningslid besmet te zijn met mazelen. Het cruiseschip voer door, waar het uiteindelijk in St. Lucia door de autoriteiten in volledige quarantaine is geplaatst tot en met 21 mei. Inmiddels is de Freewinds vertrokken uit de haven van St. Lucia. Vandaag meert het aan in de haven van Willemstad, Curaçao.

Ontsnapt

Gedetineerde E.O.E.F.L. wist gistermiddag om 14.47 uur uit het Korrektie Instituut (KIA) op Santo Patia te ontsnappen. De politie rukte gelijk uit voor een zoektocht met de K9 hondenbrigade en wist de man even later aan te houden bij sociale huurwoningenbuurt Yuwana Morto Complex om 15.28 uur.

Lopend vuurtje

Een patrouille werd naar de Mount Scenerystraat gestuurd op Koningsdag voor rookoverlast. Ze zagen rook ter hoogte van de Lago Heightsstraat. De agenten gingen de woning in waar de rook vandaan kwam. Daar spraken ze D. die verklaarde dat hij vuil aan het verbranden was. De agenten liet weten dat dit verboden was en dat hij het vuur moest blussen, aangezien dit ook overlast voor de burens veroorzaakte. Hij toonde begrip en doofde het vuur.

Pirantentaxi

De strandpolitie meldde zaterdag via de centrale dat vermoedelijk een taxipiraat aan het opereren was in het hotelgebied. Er waren twee meldingen over een bronskleurige auto die toeristen naar het vliegveld vervoerde. Ter hoogte het kruispunt naast verzekeraar Guardian Life zagen ze de auto met de kleur en kentekenplaat van de beschrijving. Ze draaiden om en gingen er achteraan. Ter hoogte van Oceania Hotel wisten ze de chauffeur te stoppen. Ze controleerden de auto en de bestuurder M.L.Q. werd gezegd dat dit verboden was. Zij verklaarde dat ze een kennis van haar naar het vliegveld had gebracht. Ze werd de les gelezen over de gevolgen van het werken als 'taxi pirata'.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

Gerechtigheid

Gerecht: Breken pink op duwen volle waskar was eigen schuld

ORANJESTAD — Schoonmaker Rene* eist dat zijn werkgever Riu Antillas Palace hem een schadevergoeding van ruim 26.000 florin betaalt en nog een extra geldbedrag toestopt voor geleden 'immateriële' schade, namelijk het verliezen van levensvreugde. Dit omdat hij zijn pink lelijk brak op het duwen van een te zware en 'ondeugdelijke' waskar. Hierdoor raakte hij permanent arbeidsongeschikt. Het Gerecht in Eerste Aanleg boog zich over het bedrijfsongeval.

Achtergrond

Rene is sinds 2014 als schoonmaker in dienst bij het hotel Riu Palace Antillas. Daar is hij onder andere verantwoordelijk voor het ophalen en afvoeren van het vuile wasgoed. Voor dit werk wordt een kar gebruikt. Volgens het Burgerlijk Wetboek Aruba is de werkgever verplicht om zijn ruimten, werktuigen en gereedschappen zodanig te onderhouden dat een werknemer geen schade kan lijden. De kar waarmee Rene werkt, valt hier dus ook onder.

Feiten

In januari 2016 ging het mis. Rene raakte tijdens het opruimen van het wasgoed betrokken bij een bedrijfsongeval. Hij had zijn kar volgeladen met vuile was en schoonmaakproducten en duwde deze vervolgens naar de lift. In een poging de volgeladen wagen te keren, botste hij tegen de lift aan en raakte zijn pink bekneld tussen de waskar en de lift. Deze brak zodanig dat hij er blijvend letsel aan overhield. Op 4 maart 2016 werd hij door de Sociale Verzekeringsbank (SVb) arbeidsongeschikt verklaard. Aangezien Rene arbeidsongeschikt bleef, ontbond RIU, met toestemming van Directie Arbeid en Onderzoek (DAO), per 1 januari 2018 de arbeidsovereenkomst.

Pleidooi

Rene pleitte voor de rechter dat dit bedrijfsongeval voorkomen had kunnen worden, omdat de kar ondeugdelijk was, niet goed te besturen bleek en niet over handvaten beschikte. Om die reden eiste hij een schadevergoeding van 26.151,60 florin. Ook wilde hij een geldbedrag zien voor de geleden immateriële schade, namelijk voor de geleden pijn en 'gederfde levensvreugde'. Daarbij stelde hij dat RIU niet aan zijn plicht als goede werkgever had voldaan. Hij vond namelijk dat ze hem een andere baan hadden moeten aanbieden en niet zijn arbeidsovereenkomst moesten beëindigen zonder toekenning van enige vergoeding.

Oordeel

Het Gerecht moest beoordelen of de werkgever werkelijk tekort is geschoten in haar zorgplicht, maar kwam tot de conclusie dat dit niet het geval was. Dit omdat Rene zelf had verklaard dat hij zijn waskar vol had geladen. "Vaststaat dat hij dit (mede) zelf doet en daarmee ook invloed heeft op het gewicht van de

De Romeinse godin Vrouwe Justitia staat symbool voor het recht.

volgeladen kar", staat in het vonnis. "Algemeen bekend is dat een zwaarbeladen kar moeilijk te corrigeren is bij het sturen. Bij het bij de lift naar binnen manoeuvreren van de kar is de pink van Rene bekneld geraakt. Dit zou bij het aanwezig zijn van een handvat mogelijk niet anders zijn geweest." De rechter stelde dat Rene als 'ervaren kracht' rekening had moeten houden met het feit dat een kar met een te zware lading moeilijk te besturen is en dat RIU hem hiervoor niet had hoeven te waarschuwen. Daarbij is volgens het gerecht niet gebleken dat hij zijn werk onder een bepaalde tijdsdruk af moest hebben. "Daarom valt niet in te zien waarom Rene het vuile wasgoed dat hij moest afvoeren niet over meerdere ritten heeft kunnen verdelen. Rene had op die wijze ervoor kunnen zorgen dat de kar die hij moest bedienen niet te zwaar werd en derhalve ook te manoeuvreren bleef." Verder is uit het onderzoek niet gebleken dat de waskar werkelijk gebrekkig was.

Ook was het gerecht het niet eens dat RIU hem eigenlijk een andere baan had moeten aanbieden. "RIU heeft immers onbetwist gesteld dat de SVb haar nooit heeft bericht dat Rene in staat was om vervangende arbeid te verrichten en dat RIU hem een vervangende arbeid moest aanbieden." Daarnaast had een specialist in een brief aan de controlearts van SVb geschreven 'dat hij zich zorgen maakte over de vraag of Rene voor het bereiken van zijn pensioensgerechtigde leeftijd zal kunnen deelnemen aan het arbeidsproces, omdat er geen voldoende herstel is'. "Gelet hierop is het gerecht van oordeel dat RIU niet verweten kan worden Rene geen passende arbeid te hebben aangeboden", aldus het vonnis.

Het Gerecht in Eerste Aanleg en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie oordelen vrijwel dagelijks over diverse rechtsconflicten, uiteenlopend van een eenvoudige diefstal tot complexe arbeidsgeschillen en moord. De Amigoe besteedt in deze rubriek regelmatig aandacht aan belangrijke of opmerkelijke zaken.

**De naam Rene is gefingeerd en alleen gebruikt ter bevordering van de leesbaarheid van het artikel.*

ITP Caribbean
Information Technology Partners

Bleep bleep without the blah blah

ITP Caribbean is een professioneel dynamisch bedrijf werkzaam op het gebied van automatiseringsadvies, software ontwikkeling en netwerkbeheer. Door de professionele medewerkers, de gehanteerde IT-concepten en nuchtere pragmatische aanpak, is ITP Caribbean voor opdrachtgevers een strategische partner-in-business. ITP Caribbean is Decos Implementatie Partner. Door enorme belangstelling voor dit document management systemen bij onze klanten hebben wij een vacature voor een:

ICT/ DECOS Consultant

FUNCTIEBESCHRIJVING

Als ICT/ Decos Consultant van ITP Caribbean wordt u ingezet als adviseur/ projectleider, maar ook als uitvoerder in de implementatie van interessante automatiseringsprojecten in de overheidssector, de gezondheidszorgsector en in het bedrijfsleven. U geeft adviezen over software-oplossingen en de daarbij behorende hardware infrastructuur, u beoordeelt ICT-investeringen, u analyseert werkprocessen en adviseert over verbeteringen daarvan. Daarbij bent u tevens verantwoordelijk voor het onderhouden van de klantrelatie en het uitbouwen daarvan.

PROFIEL

- U heeft een ruime kennis en ervaring met DECOS.
- U communiceert uitstekend in Nederlands, Papiamentu en Engels. Zowel mondeling als geschreven.
- U kunt zelfstandig en in teamverband werken.

VEREISTEN

- U heeft bij voorkeur een HBO opleiding in de studierichting Informatica, bedrijfs-/ bestuurskunde bij voorkeur aangevuld met een relevante ICT opleiding.
- U heeft minimaal 5 jaar aantoonbare ervaring rond processen én procesautomatisering binnen organisaties in de publieke en private sector op het gebied van advisering, projectmanagement, procesinrichting en verandermanagement.
- U bent praktisch ingesteld waarbij u de inrichting van softwaresystemen heeft gedaan.
- U beschikt over een uitstekende schriftelijke en mondelinge uitdrukkingsvaardigheid.
- U spreekt en schrijft Nederlands, Engels en Papiamentu.
- U bent creatief, analytisch, proactief, zelfstandig, leergierig en beschikt over commerciële vaardigheden waarmee u in staat bent nieuwe adviesopdrachten te initiëren.

GEBODEN

- Leuke afwisselende baan.
- Aantrekkelijk salaris en Secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Prettige werksfeer.
- Doorgroei mogelijkheden.

Stuur dan uw sollicitatie met CV aan Afdeling Human Resources, ITP Caribbean N.V., Rumbastraat 7, Oranjestad, Aruba; per e-mail naar hbm@itpinternational.com.

www.itpinternational.com

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald.

Natuurbeleving
Een meisje kijkt aandacht naar een slang op een pot sterk water. De slangen en een opzette warwara vorm-

den onderdeel van de educatieve presentatie van natuurpark Arikok. De medewerkers stonden woensdag op de Open Dag van Marinierskazerne Savaneta in de sporthal.

Koninklijk inkijsje
Kinderen in de bibliotheek van Oranjestad luisterden ter ere van Koningsdag aandachtig naar hoe gouverneur Alfonso Boekhoudt vertelde over Koning Willem Alexander, de geschiedenis van het koningshuis

en het Koninkrijk der Nederlanden. Daarna gaf hij de kinderen een inkijsje in zijn eigen leven en vertelde hij hen dat hij 54 jaar is, 11 kinderen heeft en daarnaast met twee katten thuis woont.

Op vakantie
Voor wie langs de B. van de Veen Zeppenveldstraat gaat ziet een lege plek waar de grote leguaan-installatie zou moeten zijn. Door de verbouwing van het aankomende filmtheater van

Cinemas Aruba moest de leguaan 'eventjes op vakantie' en wordt weer geplaatst zodra de werkzaamheden af zijn, laat de organisator van Aruba Art Fair aan de Amigoe weten.

Blackout!
Personeel van supermarkt Bo Wah in Seroe Blanco hebben de generator aangezet en hielden hun winkel alsnog open tijdens de blackout van afgelopen zondag. Met zaklampen schenen zij de weg voor hun klanten.

Koninklijk inkijsje

Op vakantie.

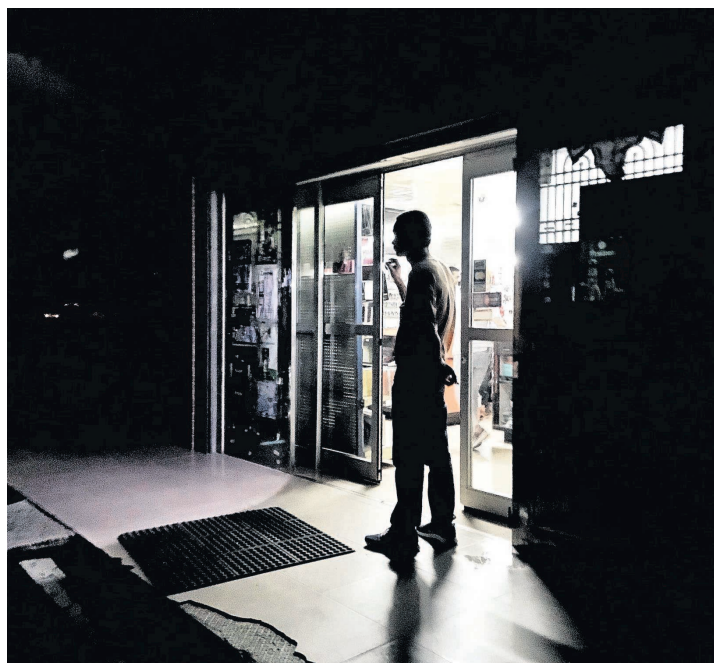

Foto: Arjen Roosdijn

Foto: Nadine Siles

AMIGOE Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.,
uitgever van de Nederlandstalige krant Amigoe op Aruba,
ta buska entrante 17 di juni 2019:

Part time Partidor di Corant (m/f)
(freelance)
Ruta ta Noord (Malmok, Tierra del Sol etc.)

Partidor mester tin auto propio, cu tur documentonan y rijbewijs valido. Aplika personalmente cu tur documento di auto y rijbewijs for di dialuna te cu diabierna na oficina di Amigoe di Aruba durante oranan di oficina entre 8 a.m. – 4 p.m.

Partidor mester ta disponibel pa 2 p.m. tur dia for di dialuna pa diasabra, ja cu Amigoe di Aruba ta un corant cu ta wordo parti atardi.

Directie Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16-2
Aruba

Fundacion Alzheimer Aruba

SETAR ta informa cu
tur Teleshop y Setar Store
ta sera pa 4:00 pm

diasabra dia 4 di mei 2019

E kiosk na Airport y Contact Center
ta keda duna servicio orario
normal dia 4 di mei 2019.

SETAR

Turtug Aruba

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
**Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93**

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Clown Doctors Aruba

Cel.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

KLEUR WEDSTRIJD

Hoe?
Lever je kleurenplaat vóór **1 augustus 2019**
Waar?
op het kantoor aan de Bilderdijkstraat 16
JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
Winnaars worden bekend gemaakt op
5 augustus 2019

Lees de Amigoe elke dag, er worden
verschillende kleurplaatjes geplaatst.
De leukste kleurplaten worden ook in de krant
gepubliceerd, wellicht ook die van jou!

AMIGOE

7e editie banenbeurs studenten en young professionals

ROTTERDAM / ORANJESTAD — De Flinx Recruitment Expo Dutch Caribbean (FRED) wordt op 11 en 12 mei georganiseerd in Rotterdam. Het evenement is de plek waar studenten en *young professionals* die geïnteresseerd zijn in een baan in het Caribische deel van het Koninkrijk, kunnen netwerken en solliciteren. FRED wordt georganiseerd in het World Trade Center (WTC) in het centrum van Rotterdam. Het is inmiddels de 7e editie, de eerste vond plaats in 2012.

Deelnemers kunnen zich vooraf inschrijven met hun CV voor kennismakingsgesprekken van bedrijven tijdens de beurs. Ook staan er verschillende bedrijven in kramen op de beurs om hun vacatures onder de aandacht te brengen en het veld van potentiële sollicitanten te verkennen.

Stimuleren

De Arubaanse ondernemer Tristan Every en Curaçaonaar Quincy Sintiago zijn de initiatiefnemers van deze banenbeurs en organiseerden deze reeds sinds hun studententijd. “Ondanks of misschien juist vanwege de economische tegenwind op de eilanden, vinden wij het onze plicht om dit platform te bieden. Het is echt nodig om ‘onze’ professionals terug te halen uit Nederland om de economieën verder te stimuleren”, laat Every weten. Er hebben zich inmiddels zo’n twintig bedrijven aangemeld en de organisa-

Foto: WeConnect

tor zegt te rekenen op zo’n vijfhonderd bezoekers tijdens de beurs. “De laatste jaren zien we een toename in het aantal bedrijven vanuit Aruba die meedoen en dit ligt aan de slag die bedrijven willen maken op het gebied van innovatie en technologie. Dat zijn de vacatures die steeds meer in trek zijn.”

Verder zijn de branches weer divers laat hij weten; zowel uit de medische-, als de juridische-, financiële en technologiehoek komen

er organisaties van de verschillende eilanden naar de beurs.

Programma

Tijdens FRED vindt er op zaterdag een uitgebreid programma plaats op een podium in de centrale hal met thema’s zoals de economieën van Aruba, Curaçao en Bonaire en de vraag waar de kansen liggen op korte en langere termijn. Ook wordt een paneldiscussie met werkgevers georganiseerd. Op de zondag kunnen werkzoekenden op

gesprek uitgenodigd worden bij een potentiële werkgever.

WeConnect

Zakelijk leider Tanja Fraai van WeConnect werkt ook dit jaar samen met FRED. “Wij steunen de FRED 100 procent en realiseren ons dat we samen sterk staan, omdat we hetzelfde doel nastreven; *bringing brains*

back. We mobiliseren ons hele WeConnect netwerk aan werkgevers en werknemers om op zaterdag te komen. Fraai organiseert ook een eigen workshop met diverse werkgevers en leidt de plenaire paneldiscussies. Geïnteresseerden kunnen het programma bekijken en zich aanmelden met een CV om een profiel aan te maken op www.fredexpo.com.

Inschrijving Aruba Bank Walk and Run opent maandag

ORANJESTAD — De inschrijving voor de vijftiende editie van de Aruba Bank Walk and Run wordt aanstaande maandag vanaf negen uur ’s ochtends geopend. Er is ruimte voor 2.500 deelnemers.

Aanmelden kan alleen online, via de Aruba Bank website of via de app met de naam ‘Walk & Run’. Wie deze app nog niet heeft, kan ook deze aanstaande maandag vanaf negen uur ’s ochtends downloaden via de App- of de Playstore. Wie de app opent, ziet vervolgens een button met ‘registratie’ verschijnen waar men zijn of haar gegevens kan invoeren. Op de website verschijnt ook een button waar men op kan klikken voor registratie. Inschrijfkosten bedragen twintig florin, daarvoor krijg je een dry-fit shirt, een herbruikbare tas, een her-

bruikbare waterfles en een rugnummer. Betalen kan online, maar wie dit niet handig vindt kan het bedrag ook komen pinnen bij het kantoor van Ibis in Oranjestad of San Nicolas. De uitgifte van het deelnemerspakket vindt ook alleen bij deze kantoren plaats en de shirts worden uitgedeeld op basis van ‘first come first serve’. Ingeschreven groepen kunnen hun pakket ophalen op 8 en 9 mei. De Aruba Bank Walk and Run vindt plaats van maandag 21 tot en met vrijdag 24 mei, de etappes beginnen alle vier de avonden om half zeven ’s avonds. De routes starten elke avond ergens anders, namelijk in San Nicolas, Sta. Cruz, Paradera en Hato. De exacte route-informatie wordt later gedeeld via de Aruba Bank Walk and Run App, waarin ook tips en trainingsplannen staan om je voor te bereiden op de vierdaagse.

Kracht vinden in creatieve expressie

ORANJESTAD — Kunstenaar Vanessa Paulina en stichting Muchila Creativo, initiatiefnemers van ‘House of Virginia’, organiseren deze maandag een eerste bijeenkomst over het project bij de nationale bibliotheek in Oranjestad. Deze vindt plaats van vijf uur ’s middags tot zeven uur ’s avonds. Op dinsdagavond vindt de informatieavond plaats bij de bibliotheek van San Nicolas,

ook van vijf uur ’s middags tot zeven uur ’s avonds. Het project richt zich op vrouwen van 16 jaar of ouder die vormen van misbruik hebben meegemaakt, en heeft als doel hen helpen hun kracht terug te vinden en te helen door het creëren van een veilige haven en door expressieve kunsttherapie. Het is vernoemd naar opstandige slavin Virginia Dementricia, een inspiratiebron van de kracht van vrouwen om hun stem te laten horen. Door middel van een traject, dat in mei begint en tot het einde van het jaar duurt, met bijvoorbeeld muziek en dans, theater, yoga, meditatie en beeldende kunst leren vrouwen zich uiten en hun kracht terug te vinden. Ook worden er gedurende het jaar verschillende lezingen gegeven. Deelname is gratis en anoniem. De locatie van de activiteiten is vanuit veiligheidsaspecten alleen bekend bij deelnemers en organisatie. Mensen die willen meedoen kunnen meer informatie opvragen via 569 2271 of 566 1736, e-mail houseofvirginia.aa@gmail.com of via www.facebook.com/houseofvirginiaaruba. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door financiering vanuit Unesco.

Salud!

Laatste Salud

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

Dit stukje is de laatste Salud. Enkele jaren heb ik via deze column het dagelijks leven door de bril van de gezondheid beschouwd. Ik vond het tijd voor een ander perspectief, een met meer nadruk op de eerste persoons-werkelijkheid, op wat we van binnenuit zelf kunnen en willen doen. Een lichter perspectief ook, gezondheid met plezier. Als arts kijk je naar de *evidence*, naar het wetenschappelijk bewijs voor wat wel en niet werkt en niet te vergeten of het zal werken voor de concrete patiënt. Maar de lijn tussen wetenschap en industrie is een hele dunne. Wat onderzocht wordt en met welk (vaak commercieel) oogmerk ligt niet altijd in lijn met onze lokale en persoonlijke behoeften. De epidemische verslaving aan opiaten, zoals oxycodon, met soms desastreuze gevolgen, is een voorbeeld van de perversiteit van zogeheten ‘evidence’. Met het gezag van de wetenschap en de geraffineerdheid van de farmaceutische marketing zijn duizenden artsen aan het voorschrijven geraakt, veel meer dan goed is voor de gezondheid van mensen. Aan de ‘oplossingen’ buiten ons zelf wordt veel verdiend. De boodschap dat wij zelf veel kunnen doen aan onze gezondheid en vitaliteit, zonder te vervallen in *victim blaming* als het even tegenzit, is minder winstgevend dan reclame voor een pil. Vlak voordat ik dit stukje schreef werd in Nederland een groot onderzoek aangekondigd naar hoe gezonder oud te worden.

De onderzoekers motiveerden hun inzet met onder meer de stelling dan meer dan onze genen, onze leefstijl beslissend lijkt in het verklaren van de relatief grote gezondheidsverschillen tussen oudere mensen. De verschillen tussen de kalenderleeftijd en de biologische leeftijd, laten bij ouderen veel grotere onderlinge verschillen zien dan bij dertigers. Ouder worden betekent fysiologisch verval, maar met goed slapen, voldoende bewegen, gezond eten en goed omgaan met stress, lijkt dat verval substantieel vertraagd kan worden. In mijn nieuwe rubriek *Aruba Wellness*, die volgende week zaterdag begint, is dat perspectief van bevorderen van gezondheid en welzijn door eigen inzet leidend.

Wellness

Bij wellness, een optimistisch begrip, denken we aan gezondheidsbevordering door een scala aan activiteiten waar wij zelf een actieve rol in hebben. Aruba leeft voornamelijk van het toerisme en wat blijkt? *Wellness travel* is een van de snelst groeiende trends van het internationale toerisme. Statistisch blijkt bovendien dat gezien het relatief hogere inkomen van de toeristen die naar Aruba komen, en ook hun

opleidingsniveau, het Arubaanse toerisme met een snel groeiende behoefte aan wellness-mogelijkheden rekening moet houden. Dat kan ook positief uitwerken op de gezondheid van de lokale gemeenschap omdat supermarkten, infrastructuur en veel meer steeds meer het gezondheidsaspect in hun ontwerp zullen moeten meenemen. Bovendien, voorbeeld doet volgen, als we steeds meer mensen zien wandelen, sporten en bezig zien met wellness-activiteiten, dan kan daar een prikkel voor navolging vanuit gaan.

Eerste persoons werkelijkheid

Mijn stukjes in Aruba Wellness zullen vooral het perspectief van de eerste persoons-werkelijkheid zijn. Dat wil niet zeggen dat het alleen over mijn werkelijkheid gaat. Ik zal in mijn stukjes gebruik maken van fictieve personen om vanuit hun eerste persoons-werkelijkheid aspecten van de wellness-ervaring en activiteiten te belichten, een vleugje literatuur dus. Waarom ik dat zo wil doen? Omdat een van de grote uitdagingen in wellness het volhouden van de gezondheidsactiviteiten is. Hoe waarborg je de motivatie en het zelfvertrouwen? Hoe blijf je er ook plezier aan beleven? Wat zijn belemmerende en bevorderende factoren? De stukjes in Aruba Wellness willen wellness ook dicht plaatsen bij de Arubaanse ervaring, de natuur en plekken in het bijzonder. Aruba Wellness wil ook een reminder zijn in ons drukke leven, opdat we niet vergeten, maar doen. Tot u, lezer van Salud, hartelijk dank voor uw aandacht en interesse.

Ik hoop tot ziens in Aruba Wellness.

Nederlands leren tijdens 10-daagse zomerschool

ORANJESTAD — De Universiteit van Aruba (UA) organiseert van maandag 8 juli tot en met donderdag 19 juli weer de zomerschool. Ditmaal is het gericht op mensen die hun Nederlandse taalvaardigheden willen verbeteren.

De tiendaagse zomerschool richt zich namelijk op het oefenen van het schrijven, spreken, lezen en luisteren van de Nederlandse taal door te oefenen met opdrachten uit de praktijk van het hoger onderwijs. De UA meldt op Facebook dat de zo-

merschool voor drie groepen is: voor studenten die overstappen van het middelbaar onderwijs naar het hoger onderwijs, voor studenten die aan het begin staan van hun studie en het gevoel hebben dat zij graag ondersteund willen worden op dit gebied, en voor seniorstudenten die

in de aanloop naar hun stage of afstuderen een seminar willen volgen voor academische communicatie- en rapportagevaardigheden in het Nederlands. De lessen bestaan uit drie uur durende colleges en elke dag maak je verschillende opdrachten.

De kosten bedragen 250 florin en er is ruimte voor twintig studenten. Aanmelden kan via de website van de UA.

Shoah herdenking in synagoge

Foto: MinFEC

ORANJESTAD – Cultuur-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) was afgelopen donderdag aanwezig bij de Beth Israel Synagogue om deel te nemen aan de Shoah herdenking. Hierbij wordt er een licht aangestoken voor de ziel van de slachtoffers van de Holocaust. Voor deze gelegenheid werden diverse genodigden naar voren geroepen door rabbijn Daniel Kripper om een kaars aan te steken. Normaliter worden er 6 kaarsen aangestoken, maar aan de minister viel de eer om een zevende kaars aan te steken ter gedachtenis van alle mensen die niet Joods zijn maar wel het risico namen om Joden te helpen tijdens de Holocaust. Rabbijn Kripper heeft ook de documentaire ‘Defiant Requiem’ vertoond. De documentaire vertelt het verhaal over 150 gevangenen in het concentratiekamp Theresienstadt die Verdi’s Requiem in zestien keer uitvoerden 1943-1944 als daad van verzet tegen de Duitse bezetter.

Euro

Positief

AMSTERDAM — Air France-KLM was gisteren een grote verliezer op de beurs in Amsterdam. Beleggers waren niet tevreden over de kwartaalcijfers van de luchtvaartcombinatie. Door hogere brandstofkosten en prijsdruk door concurrentie stond het resultaat onder druk. Het algehele beurssentiment was wel positief. Het aandeel Air France-KLM leverde meer dan 5 procent aan waarde in, en was daarmee verreweg de grootste verliezer bij de middelgrote fondsen. Het concern sprak van een ‘uitdagend’ kwartaal. Er ging een operationeel verlies in de boeken. Het leeuwendeel van het tekort kwam voor rekening van Air France, maar ook KLM schreef rode cijfers. In de markt werd verder ge-reageerd op een sterk Amerikaans banenrapport. De AEX-index aan het Damrak ging 0,4 procent hoger de handel uit op 568,72 punten. De MidKap, met daarin Air France-KLM, zakte 0,3 procent tot 809,76 punten. De beurzen in Parijs, Londen en Frankfurt stegen tot 0,6 procent. Adyen sloot de rij bij de hoofdfondsen met een min van dik 4 procent. Aandeelhouders General Atlantic en Pentavest wilden voor ongeveer 750 miljoen euro aandelen in de betalingsdienstverlener verkopen. Elders in Europa ging de aandacht onder meer naar de banken Société Générale en HSBC, die tot zo’n 2 procent wonnen na goed ontvangen resultaten. Adidas kreeg duidelijk ook de handen op elkaar en steeg ruim 9 procent in Frankfurt. Swiss Re zakte meer dan 3 procent. De Zwitserse herverzekeraar kampte met grote tegenvallers door de crash van de Boeing 737 MAX in Ethiopië.

Wall Street

Winsten

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen zijn gisteren met winsten het weekeinde in gegaan. Het sentiment op Wall Street zat duidelijk in de lift na een sterk maandelijks banenrapport van het Amerikaanse ministerie van Arbeid. Ook waren er kwartaalresultaten van autoconcern Fiat Chrysler. De Dow-Jonesindex sloot 0,8 procent in de plus op 26.504,95 punten. De brede S&P 500 won 1 procent tot 2945,64 punten en technologiegraadmeter Nasdaq steeg 1,6 procent naar 8164,00 punten. De werkloosheid in de Verenigde Staten is dankzij een sterke banenaanwas gezakt tot het laagste niveau in bijna vijftig jaar. Het gaat om een belangrijke indicator voor de Federal Reserve. President Donald Trump drong al meerdere keren bij de Fed aan op een renteverlaging om de economische groei te ondersteunen. Fedvoorzitter Jerome Powell wilde daar niet aan en wees onlangs juist op de ‘zeer sterke’ banengroei. Fiat Chrysler kreeg er meer dan 5 procent aan beurswaarde bij. Het autoconcern kampte wel met moeilijke marktomstandigheden, waardoor vooral in China de autoverkopen sterk afnamen. Maker van vleesvervangers Beyond Meat noteerde daags na zijn succesvolle beursdebuut een koerswinst rond de 2 procent. Donderdag schoot het aandeel maar liefst 163 procent omhoog. De euro was 1,1199 dollar waard, tegen 1,1189 dollar bij het sluiten van de Europese beurzen eerder op de dag. Een vat Amerikaanse olie steeg 0,1 procent in prijs tot 61,84 dollar. Brentolie werd een fractie duurder op 70,76 dollar per vat.

Trump positief over voortgang handelsoverleg

WASHINGTON — Het handelsoverleg tussen China en de Verenigde Staten verloopt redelijk goed. Dat heeft de Amerikaanse president Donald Trump gisteren gezegd. Maar hij gaf daarbij niet de indruk dat hij zijn pen al in de hand zou hebben voor het ondertekenen van een deal. Daarover liet Trump in ieder geval niets los.

Eerder deze week meldden diverse media nog dat er mogelijk vrijdag al een handelsdeal zou worden gesloten. Vanuit Trumps eigen staf werd daarnaast de suggestie gewekt dat de laatste issues ergens in de komende

twee weken zouden kunnen worden opgelost. Delegaties van de twee grootmachten onderhandelen al maanden over een vergelijk, dat een einde moet maken aan de handelsoorlog. Er zou onder meer toegewerkt worden naar

afspraken over het terugdraaien van Amerikaanse importheffingen op 250 miljard dollar aan Chinese goederen. Intussen gaat het leven in Washington ook gewoon verder. Zo heeft Trump gisteren uitgebreid getelefoneerd met de Russische president Vladimir Poetin. In dat gesprek is onder meer gepraat over mogelijke nieuwe afspraken voor het beperken van kernwapens. Volgens Trump zou het mogelijk zijn daarbij op termijn ook China te betrekken.

‘Uber belooft beleggers gouden toekomst’

SAN FRANCISCO — Uber heeft in een roadshow langs beleggers een gouden toekomst voorspeld. Volgens nieuwswebsite The Information stelde het taxibedrijf op een bijeenkomst in aanloop naar zijn beursgang dat de winstmarge op een dag wel 25 procent zal bedragen.

Dat is ver van de huidige realiteit. Uber schreef in het eerste kwartaal dit jaar nog ongeveer 1 miljard dollar verlies, waardoor de marge dik 31 procent negatief was. De mooie beloftes zijn verder opmerkelijk omdat Uber een poosje terug zelf nog waarschuwde dat het bedrijf mogelijk nooit winstgevend zou kunnen worden. Dit was omdat de groei aan het afvlakken zou zijn. Er wordt al geruime tijd uitgekeken naar de beursgang van Uber in New York, die naar verwachting deze maand plaatsvindt. Uber kwam onlangs al met een prijsstelling van de aandelen. Met een uitgifte van 180 miljoen stukken zou het bedrijf tot 9 miljard dollar kun-

Foto: Shutterstock

nen ophalen bij zijn beursdebuut. Het in San Francisco gevestigde Uber zou daarbij

mogelijk gewaardeerd worden op meer dan 90 miljard dollar. Het gaat daarmee om

een van de grootste beursgangen van een Amerikaans technologiebedrijf ooit.

Dutch Caribbean
Securities Exchange

Investors' Corner

Beursnoteringen – Verhandelbaar of technisch; wat betekent dat überhaupt? Deel 1

Af en toe horen we als investeerders of potentiële investeerders over beursnoteringen op de lokale effectenbeurs, de Dutch Caribbean Securities Exchange (DCSX). We weten in enigermate dat er lokale noteringen zijn, zoals de Building Depot Bonds, de EoM Bonds en de Curaçao Heritage Fund Bonds. Maar we horen ook dat er een aantal noteringen uit het buitenland zijn. Er zijn bijvoorbeeld nogal wat Aziatische beursnoteringen. Ik denk dat uw eerste gedachte is: waarom zijn er in hemelsnaam Aziatische bedrijven op onze lokale beurs genoteerd? Wat is daar aan de hand? Waarom komen ze hierheen? Wat betekent dat überhaupt voor mij als investeerder of potentiële belegger? Wat betekent dat voor deze bedrijven? Alvorens we ingaan op de details van deze beursnoteringen van overzee, gaan we het noteren op de DCSX in het algemeen verkennen. Wat bedoelen we als we het hebben over beursnoteringen op de DCSX? Wat is dat eigenlijk? Zijn het aandelen, obligaties of iets anders?

DCSX-noteringen bestaan uit een aantal effecten die door een grondig beoordelingsproces zijn gegaan door de beurs, die is gebaseerd op de ‘Stock Exchange Law van 1998’, zodat het effect kan worden goedgekeurd voor notering aan de beurs en soms ter beschikking kan worden gesteld aan beleggers ter verhandeling. De noteringen zijn momenteel op vermogen gebaseerd, zoals aandelen, op schulden gebaseerde obligaties en andere soorten beleggingen zoals beleggingsfondsen of certificaten. Over het algemeen proberen ondernemingen die een beroep willen doen op beurzen als DCSX een bepaald geldbedrag in te zamelen om een project te financieren of de liquiditeit/verhandelbaarheid van de beursgenoteerde effecten te verbeteren ten voordele van hun investeerders. Deze zal ik aanduiden als ‘traditionele of reguliere’ noteringen en waarvan ik geloof dat u er meer bekend mee bent; voor deze noteringen is handel gewoonlijk gebruikelijk.

Sommige ondernemingen, en vooral die van overzee die we eerder noemden, zijn op zoek naar internationale beurzen zoals Curaçao, niet hoofdzakelijk voor liquiditeit, verhandelbaarheid of het inzamelen van geld, maar zodat hun beursgenoteerde onderneming kan profiteren van de nalegingsvereisten die DCSX als een beurs biedt bepaalde economische voordelen in hun thuisland. Deze noteringen worden ‘technische noteringen’ genoemd en ze hebben speciale vereisten om te worden goedgekeurd door DCSX. Daarom kunnen aandelen, obligaties of beleggingsfondsen proberen de reguliere verhandelbare vermeldingsstatus of een technische vermel-

dingsstatus te verkrijgen, en dit hangt allemaal af van de belangrijkste redenen voor hun aanvraag om genoteerd te worden. Als het bijvoorbeeld om andere redenen dan kapitaalverhoging gaat, zou het eigen aandeel of de obligatie waarschijnlijk een aanvraag voor een technische vermelding doen. Wanneer u echter op zoek bent om kapitaal/geld in te zamelen of vaak te worden verhandeld, is een traditionele of reguliere vermeldingsstatus wat u zoekt.

Ok, er zijn technische noteringen en ondernemingen willen om verschillende redenen worden genoteerd. Waarom dan niet in hun thuisland of op grotere, meer herkenbare effectenbeurzen? Met de kleine economie en bevolking van Curaçao is het vrij begrijpelijk dat DCSX nooit zou kunnen concurreren met bijvoorbeeld de NYSE of Nasdaq of zelfs de beurs van Tokio. Dus waarom DCSX? Juist! Daarom is DCSX zo’n geweldige oplossing voor internationale bedrijven die op zoek zijn naar technische vermeldingen. Voor de meeste ondernemingen zal een vermelding op de Nasdaq te duur zijn om de voordelen die ze willen behalen of thuis willen bereiken te rechtvaardigen. Dergelijke voordelen zouden wederom pure nalegingsvoordelen kunnen zijn. DCSX biedt een betaalbare, een regulerende, sterke beursoplossing voor kleine internationale ondernemingen die op zoek zijn naar een kans om te ervaren wat een beursnotering inhoudt, voordat ze uiteindelijk groot genoeg worden om zich het geld en de middelen te kunnen veroorloven die grotere beurzen zoals Nasdaq vereisen.

Nu we hebben vastgesteld welke soorten vermeldingen door de DCSX worden aangeboden en waarom onze lokale beurs een overtuigende waardepropositie van een efficiënte regelgevingsomgeving voor technische noteringen biedt, zal deel 2 van dit onderwerp de belangrijke vereisten onderzoeken die alle noteringen – zowel traditionele en technische – in eerste instantie dienen te presenteren dat ze bij de DCSX mogen worden genoteerd en, het allerbelangrijkste, de vereisten die op permanente basis nodig zijn om te zorgen dat de regels van de Exchange worden nageleefd om een doorlopende noteringsstatus te garanderen.

Volg Investors’ Corner voor alles wat u over het Creëren van Rijkdom wilt weten!

Deze editorial wordt door de DCSX in samenwerking met Vertex Investments aan u aangeboden. Auteur van deze publicatie: Stephanie Shaw CFA, MBA.

Bestuurder Fed staat open voor renteverlaging

PALO ALTO — De Federal Reserve moet mogelijk zijn rentetarieven verlagen om de inflatie in de Verenigde Staten extra aan te jagen, als het beeld voor het prijspeil na de zomer nog net zo zwak is als nu. Dat heeft de Fed-baas van St. Louis, James Bullard, gisteren gezegd in een interview met persbureau Reuters.

Hiermee staat een hoge bestuurder van de Amerikaanse koepel van centrale banken opens open voor een renteverlaging. President Donald Trump drong al meerdere keren bij de Fed aan op een renteverlaging

om de economische groei te ondersteunen. Maar de Fed wilde daar niet aan, mede omdat het economisch op veel vlakken juist erg goed gaat. De banengroei is bijvoorbeeld erg sterk.

Bullard en de andere beleidsmakers bij de Fed stemden woensdag nog in met een handhaving van de rente. Hij benadrukt in het interview dat dit een logische stap was, omdat de Fed onlangs al flink van koers is gewijzigd met de aankondiging dat de rente dit jaar waarschijnlijk niet meer omhoog gaat. Bullard vindt de huidige inflatiecijfers evenwel aan de lage kant.

Disney vangt miljarden voor regionale zenders

Foto: Shutterstock

BURBANK — Entertainmentconcern Walt Disney verkoopt zijn belangen in 21 Amerikaanse regionale sportzenders aan Sinclair Broadcast. Met de deal is rond de 10 miljard dollar gemoeid.

Het gaat om onderdelen die Disney in handen kreeg door de fusie met het leeuwendeel van 21st Century Fox, waarmee eerder ruim 71 miljard dollar was gemoeid. Toezichthouders wilden alleen akkoord gaan met die deal als de regionale sportzenders werden verkocht aan een andere partij. Disney heeft namelijk ook al

de sportnetten van ESPN in handen. Sinclair Broadcast, naar Amerikaanse begrippen tot nu toe eigenlijk niet meer dan een lokaal tv-bedrijf, wordt door de aanschaf in één klap een grote speler in de markt voor sporttelevisie. Er waren meer geïnteresseerden voor het Disney-onderdeel. Liberty Media van miljardair John Malone schakelde zelfs de hulp in van beroemdheden als Will Smith, Serena Williams en Snoop Dogg. Malone stelde hen aan als zogeheten contentpartners bij zijn uiteindelijk onsuccesvolle overnamepoging.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		3-May				3-May	
DOW JONES	26.511,25	0,77%		AEX	568,72	0,39%	
S&P 500 INDEX	2.940,88	0,80%		ARCELORMITTAL	18,82	1,05%	
NASDAQ	8.134,22	1,21%		AEGON NV	4,68	-0,59%	
AMAZON.COM INC	1.957,71	2,99%		KONINKLIJKE AHOL	21,35	0,42%	
APPLE INC	211,20	0,98%		AKZO NOBEL	75,20	0,63%	
BAIDU INC-SP ADR	167,74	0,90%		ASML HOLDING NV	185,40	0,73%	
BERKSHIRE HATH-B	219,15	1,49%		DSM (KONIN)	99,38	-1,02%	
BOEING CO/THE	377,05	0,33%		HAL TRUST	136,60	0,00%	
CITIGROUP INC	70,78	0,59%		HEINEKEN NV	96,42	0,12%	
COCA-COLA CO	48,95	1,16%		ING GROEP NV	11,24	-0,51%	
COSTCO WHOLESALE	244,47	0,73%		KPN (KONIN) NV	2,68	-1,18%	
WALT DISNEY CO	134,69	0,41%		KONINKLIJKE PHIL	37,76	0,32%	
3D SYSTEMS CORP	10,95	2,53%		RANDSTAD NV	50,50	-0,12%	
EBAY INC	38,22	1,68%		ROYAL DUTCH-SHA	28,86	0,91%	
FACEBOOK INC-A	195,31	1,44%		TOMTOM	7,80	-1,19%	
GENERAL ELECTRIC	10,34	0,88%		TOTAL SA	49,17	-0,43%	
ALPHABET INC-A	1.184,68	1,58%		UNILEVER NV-CVA	53,72	0,90%	
HP INC	20,26	1,10%		W.P. STEWART HOL	520,94	-2,37%	
HOME DEPOT INC	201,99	0,49%					
INTEL CORP	51,10	1,09%		SCOTIABANK FUNDS			2-May
JOHNSON&JOHNSON	141,99	0,50%		MONEY MARKET	13,4062	0,01%	
MICROSOFT CORP	128,49	1,81%		US DOLLAR BOND	2,6884	-0,23%	
PROCTER & GAMBLE	106,36	0,76%		GLOBAL GROWTH	3,2114	-0,50%	
ROYAL DUTCH-ADR	64,58	1,38%		US GROWTH	16,9633	-0,28%	
STARBUCKS CORP	78,13	0,85%		CANADIAN GROWTH	2,6549	-0,79%	
TWITTER INC	40,33	0,95%		FUNDS			2-May
WALMART INC	102,32	1,16%		BGF CONT EUR FLEX	28,69	-0,21%	
EXCHANGE TRADED FND				BGF FMKT BOND	18,34	0,38%	
ALERIAN MLP - AMLP	9,87	0,07%		BGF FIX INC GBL OP	14,26	0,07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48,94	0,10%		BGF GBL ALLOCATION	56,62	-0,12%	
ISH IBOX HY BD - HYG	86,59	0,28%		BGF USD CORE BOND	16,66	-0,16%	
ISH SELECT DIV - DIVY	101,02	1,11%		BGF USD HI YIELD BND	33,79	0,12%	
ISH MSCI EMKT - EEM	44,25	1,26%		TEMPLETON GBL BND	26,04	-0,12%	
ISH MSCI PAC - EPP	47,15	0,88%		TEMPLETON ASIAN SM	55,35	0,07%	
ISH RUSSELL - INV	173,34	0,93%		CURRENCIES			3-May
ISH S&P 500 - SPY	178,87	1,01%		YENUSD	111,2800	-0,21%	
ISH EUROPE - IEV	44,85	0,84%		EURUSD	1,1192	0,18%	
INVESCO QQQ TRUS	190,57	1,31%		CANUSD	1,3423	-0,39%	
INVESCO DB COMMO	15,95	0,57%		GBPUSD	1,3140	0,83%	
SPDR S&P INT DIV-DVX	38,82	0,74%		COMMODITIES			3-May
SPDR S&P MID 400	359,43	1,01%		OIL WTI	62,40	0,95%	
SPDR S&P 600 SMA	69,76	1,40%		GOLD	1280,06	0,74%	
VANGUARD REIT - VNQ	87,46	0,61%		SILVER	14,93	2,12%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	52,23	0,73%		WHEAT	437,25	-1,52%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegaweg (Oost) z/h
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Sancties niet opgeheven voor toevoer ruwe olie

Vrijwaring instrumenteel voor uitbetaling Isla-salarissen tot mogelijk eind 2019

WILLEMSTAD — Met de vrijwaring die het Amerikaanse ministerie van Financiën aan Curaçao heeft uitgegeven kan de olievoorraad in de opslag-tanks van de olieraffinaderij lokaal en op de internationale markt sanctie-loos worden verkocht door Curoil. Hierdoor kan Refineria Isla wellicht tot het aflopen van het huidige leasecontract de salarissen uitkeren.

Dat stelt de directeur van overheidsbedrijf Refineria di Kòrsou (RdK) Marcelino 'Chonky' de Lannoy desgevraagd. De vrijwaring houdt kort gezegd in dat (Amerikaanse) bedrijven die zaken doen met RdK, Curaçao Refinery Utilities (CRU) en Curoil tot 15 januari 2020 vrijstelling krijgen van de sancties zoals die door de Verenigde Staten zijn afgekondigd tegen het Venezolaanse staatsoliebedrijf PdVSA. De sancties die eerder dit jaar zijn afgekondigd, troffen ook Curaçao. De Lannoy: "Als CRU merkten we dat betalingen naar Amerikaanse rekeningen werden geblokkeerd. Als er een Amerikaanse specialist of de aankoop van onderdelen van Amerikaanse makelij moest worden betaald, kwam er een bericht vanuit de Treasury Department dat de betaling is geblokkeerd."

Administratieve rompslomp

Proberen het Amerikaanse ministerie van Financiën te overtuigen dat de betalingen niets van doen hebben met PdVSA was een administratieve rompslomp. "Op een gegeven moment stuurden we zelfs purchase orders op om uit te leggen wat de betaling inhoudt.

Telkens gingen de betalingen niet meer door. Reden is de zakelijke relatie die CRU heeft met de dochtermaatschappij van de Venezolaanse PdVSA, oftewel Refineria Isla."

Met de sancties verbiedt de Trump-regering Amerikaanse burgers en entiteiten om diensten of producten te leveren aan Venezuela, de PdVSA of een dochteronderneming van PdVSA. Pas als president Nicolás Maduro afreedt, worden de sancties ingetrokken. "Door de sancties kan de olieraffinaderij geen betalingen doen voor Amerikaanse producten noch banktransacties verrichten. Dan kun je net zo goed opdoeken", zegt De Lannoy. Dat is de reden waarom RdK, CRU en Curoil op 12 april jl. een algemene vrijwaring bij het Treasury Department hebben aangevraagd. "Het kon niet de bedoeling van de Amerikaanse sancties zijn om ons als land te raken. Dat hebben we ook in onze aanvraag aangegeven." De vrijwaring geldt echter niet voor de raffinage van een nieuwe scheepszending ruwe olie. "Mocht Venezuela ruwe olie sturen, dan valt deze buiten de vrijwaring. We mogen er niets mee doen.

Bovendien wordt er zodra er schepen komen beslag gelegd door schuldeisers van de PdVSA."

Stookolie

De Isla heeft met name nog een voorraad stookolie in de tanks. Deze olie kan Aquallectra gebruiken. Daarnaast kan het op de internationale markt aan scheepsweredrijven worden verkocht. "Alles hangt ervan af hoeveel producten er nog in de opslagtanks zijn en of we ze kunnen commercialiseren. Zoals het er nu voor staat kan de raffinaderij tot en met juni de lonen garanderen. Door de stookolie, maar ook benzine die een grotere marktprijs-waarde heeft, te verkopen kan de raffinaderij weer een paar maanden vooruit."

Volgens premier Eugene Rhuggenaath (PAR) is de vrijwaring geen strategische zet van de Trump-regering om oppositieleider Juan Guidó te financieren. "We hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in de relatie met Amerika. Amerika is zich hierdoor ook bewust van de impact van de sancties op de raffinaderij, de brandstofvoorziening en utiliteitslevering. Ook hebben ze waardering geuit voor Curaçao als partner in het Caribische gebied, gezien onze gedeelde normen en waarden en economisch potentieel. Onze bereidwilligheid en de uiteindelijke overeenkomst voor Curaçao als logistieke hub voor humanitaire hulp en de 'Road to GES' conference heeft eveneens een rol gespeeld in het verster-

ken van de relatie", aldus de premier. Vorige week nog waren er zeven leden van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden op bezoek op Curaçao om over de raffinaderij te praten. Ook de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Stef Blok was begin deze week op Curaçao. Het lobbyen achter de schermen heeft volgens De Lannoy ongetwijfeld geholpen.

Koninkrijksinspanning

Minister Stef Blok reageerde via Twitter op het nieuws: "Belangrijke stap voor de raffinaderij op Curaçao. De ambassades van @minBZ zijn er voor het hele Koninkrijk", schreef hij bij een link naar de officiële verklaring van de Curaçaose regering over de vrijwaring voor de raffinaderij. Een woordvoerder van Blok voegde desgevraagd toe dat Curaçao en Nederland samen optrekken op dit gebied. "Onze ambassades zoeken actief naar een oplossing voor de raffinaderij op Curaçao."

VVD-Tweede Kamerlid André Bosman heeft gemengde gevoelens. "Ik vind het vooral goed nieuws voor Curaçao en goed werk van minister Blok. Maar tegelijkertijd moet Curaçao beseffen hoe kwetsbaar hun economie is als gevolg van die raffinaderij", aldus Bosman. Leden van de Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken waren niet bereikbaar voor een reactie. Tot en met vandaag waren ze voor een werkbezoek in Washington om te praten over de internationale politiek

van de Amerikaanse regering. Venezuela stond overigens wel op de agenda van de besprekingen.

Nuchter

PWFC-voorzitter Angelo Meyer reageert nuchter op de vrijwaring die Curaçao heeft gekregen van de Amerikaanse overheid. Hij benadrukt dat de vrijwaring de raffinaderij, maar ook Curaçao, extra ruimte geeft, maar dat het doemscenario van de sluiting van de raffinaderij zonder een nieuwe strategische partner nog steeds overeind staat.

De PWFC-voorzitter wijst er verder op dat opbrengsten van de verkoop van de producten van de Isla-raffinaderij noch naar de Venezolaanse president Nicolás Maduro, noch naar oppositieleider Juan Guidó zullen gaan. "Geld dat brandstofdistributiebedrijf Curoil betaalt voor producten van de Isla gaan niet naar Maduro en ook niet naar Guidó, maar naar de Isla Curazao BV. Het geld blijft hier." De toegevoegde waarde van de vrijwaring is volgens Meyer dat er nu extra ruimte is voor RdK om een nieuwe operator te vinden voor de raffinaderij. "Maar potentiële partijen weten op dit moment ook al dat het contract met PdVSA op 31 december afloopt. Er is nu alvast ruimte voor partijen om zich eerder te melden, maar feit blijft dat indien er niks verandert de raffinaderij op 31 december, of zelf ietsjes eerder, haar deuren kan sluiten."

Follow-up voor verduurzaming Curaçaose energievoorziening

DEN HAAG — Gevolmachtigde minister van Curaçao in Den Haag Anthony Begina ontving donderdag een zakendelegatie die van 16 tot en met 18 mei een werkbezoek brengt aan Curaçao. Doel van het werkbezoek is om de mogelijkheden van het verduurzamen van energievoorziening in relatie tot mobiliteit, afval en de chemiesector te verkennen.

Het werkbezoek is een 'fact finding mission' naar aanleiding van het Memorandum of Understanding (MoU) dat de regering van Curaçao in juni 2018 heeft ondertekend met de Nederlandse Organisatie voor Toegepast-Natuurwetenschappelijk Onderzoek

(TNO). De zakendelegatie bestaat uit vertegenwoordigers van TNO en de bedrijven Nouryon en Port of Rotterdam. Begina is zeer te spreken over de gemaakte afspraken, die kunnen bijdragen aan de verbetering van de bereikbaarheid, leefbaarheid,

duurzaamheid en economische vitaliteit van het eiland. "Belangrijk is dat we een blok vormen en niet onafhankelijk te werk gaan. Door het bundelen van krachten kunnen we de verschillende economische mogelijkheden verkennen en doortastende stappen ondernemen", aldus de gevolmachtigde minister. Ook het Global Entrepreneurship Summit (GES), dat in juni plaatsvindt, was onderwerp van gesprek.

De zakendelegatie zal op Curaçao met de regering en andere overheidsinstanties overleggen. Tevens zal de delegatie een bezoek brengen aan onder andere Refineria di Kòrsou, CPA, Aquallectra en het ABC Busbedrijf.

De zakendelegatie bij de gevolmachtigde minister in Den Haag, Anthony Begina (3e rechts).

Commandant 'Groningen' bij waarnemend gouverneur

WILLEMSTAD — Waarnemend gouverneur van Curaçao H.E. Nolda Römer-Kenepa ontving eerder deze week de commandant van Zr.Ms. Groningen, kapitein-luitenant ter zee Hugo Sinke. Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied generaal Peter-Jan de Vin was ook aanwezig. Het Ocean-going Patrol Vessel Zr.Ms. Groningen is het nieuwe stationschip in het Caribisch gebied.

Minister van Justitie moet minderjarige 'ongedocumenteerde' vrijlaten

16-jarige Venezolaanse naar open afdeling JJIC/GOG

WILLEMSTAD — De minister van Justitie Quincy Girigorie moet voor de alleenstaande zestienjarige Venezolaanse 'ongedocumenteerde' zorgen en in haar kosten van levensonderhoud voorzien. Dat is de letterlijke tekst van de uitspraak van rechter Nicole Martinez in het kort geding dat een advocatencollectief namens hun cliënten, 'de groep van 33' Venezolaanse ongedocumenteerden, had aangespannen tegen de minister van Justitie van het Land Curaçao. Over de andere 32 heeft de rechter nog geen uitspraak gedaan.

Het meisje kwam naar Curaçao in een bootje, samen met 32 landgenoten. Het bootje werd door de kustwacht gespot en naar land begeleid. Eenmaal in de haven werden de 33 opvarenden overgebracht naar het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou. De mannen werden in de vreemdelingenbarakken – gelegen op het terrein van de gevangenis – ondergebracht, de vrouwen in de 'vrouwenvleugel' van de gevangenis. De 33 kregen op 11 april een beschikking voorgelegd waarin werd bepaald 'dat ze in vreemdelingenbewaring werden gesteld' en 'uiterlijk op 11 mei 2019 uit Curaçao zouden worden verwijderd'. Om die beschikking van tafel te krijgen, spanden de 33 met hulp van de advocaten Adir Ayubi, Geraldine Scheperboer, Athena Sulvaran en Rahil Moeniralam, een kort geding aan tegen het Land Curaçao. Dat diende vorige week vrijdag. De advocaten eisten in dat kort geding namens hun cliënten vier zaken: het schorsen van de beschikkingen tot uitzetting; invrijheidstelling van de verzoekers; te bevelen dat verzoekers die aan de Venezolaanse autoriteiten zijn uitgeleverd onverwijld terug worden gehaald naar Curaçao; het betalen van de kosten in de procedure. De advocaten werden in de rug gedekt door een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), dat door middel van een voorlopige voorziening uitsprak

dat de groep van 33 in elk geval tot en met 23 mei niet mag worden uitgezet, hangende hun individuele toetsing op bescherming. Rechter Martinez liet afgelopen dinsdag voor het eerst van zich horen. Zij bepaalde dat één lid van 'de groep van 33', het zestienjarige meisje, moet worden vrijgelaten. Ze wees het verzoek om schorsing af, maar ging een stap verder zelfs. Martinez bepaalde dat het meisje per 7 mei 2019 moet worden vrijgelaten, dat de minister van Justitie haar zal voorzien van woonruimte en haar kosten van levensonderhoud zal dragen zolang zij niet uit Curaçao is verwijderd. De minister werd tevens veroordeeld tot het betalen van de advocaatkosten van de zestienjarige (1400 gulden) alsmede het griffierecht (150 gulden) voor de behandeling van haar verzoek. De rechter benadrukte dat haar uitspraak in lijn is met een vast beleid dat zij voert bij minderjarigen.

Naar JJIC/GOG

Advocaat Adir Ayubi weet niet wat hij ervan moet denken. "Het is mooi dat het meisje nu is geholpen, maar aan de andere kant verwacht ik dat ze nu gewoon wordt overgebracht naar de jeugdgevangenis." Dat verhaal wordt bevestigd in een perscommuniqué van het ministerie van Justitie, al noemt de Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao

(voorheen Gouvernements Opvoedings Gesticht GOG, red) zichzelf een residentieel (her)opvoedingsinstituut. Voor wat betreft de 32 andere 'verzoekers' is Ayubi niet erg optimistisch. "De rechter zegt in de uitspraak ook dat er geen spoed is met deze zaak, omdat onze cliënten in elk geval tot en met 23 mei niet mogen worden uitgezet. Ze heeft ook niets gezegd over de omstandigheden in de gevangenis, terwijl ze wel is gaan kijken. Het geeft weinig hoop, maar we moeten afwachten. Raden wat de rechter gaat doen met de andere 32 'verzoekers' heeft geen zin." Afgaande op deze uitspraak, voor wat betreft het meisje, lijkt het erop dat de rechter voorlopig geen actie zal ondernemen. De beschikkingen tot uitzetting hoeven niet te worden geschorst, want het EHRM heeft al bepaald dat de 33 Venezolanen niet mogen worden uitgezet tot en met 23 mei. De verweerder (de minister van Justitie) heeft al aangegeven zich aan de uitspraak van het EHRM te zullen houden. De rechter stelt daarom letterlijk: 'dat schorsingsverzoek zal daarom worden afgewezen'.

Niet in bewaring

Girigorie heeft besloten het meisje over te brengen naar de open afdeling van de Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao. Ze mag niet 'in bewaring' blijven, volgens de rechter, dus een gesloten afdeling is geen optie. Het meisje moet in elk geval anoniem blijven, aangezien ze minderjarig is. Ook dat was een eis van het EHRM. Zeker is ook dat ze getoetst zal worden op haar recht tot bescherming en zolang die procedure loopt, mag ze op Curaçao blijven. "Ze wordt individueel getoetst, als zelfstandige dus", zegt Ayubi. Het meisje is, naar het zich laat aanzien, ook alléén naar Curaçao geko-

men, dus zonder haar ouders of andere familieleden. Het EHRM heeft de Curaçaose overheid namelijk verzocht kenbaar te maken wat de nationale procedure is om te toetsen of vreemdelingen in aanmerking komen voor bescherming op grond van artikel 3 van het EVRM (Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens. Dat verzoek mag tevens als indicatie worden beschouwd dat ook Curaçao verplicht is deze toets uit te voeren. De verwachting is dat Het EVRM zal op haar beurt die nationale procedure ook tegen het licht houden.

Vanaf 7 mei wordt de jonge Venezolaanse opgevangen in de open afdeling van de Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao (JJIC) aan de Incastraat. Hoe vrij dat is, valt te bezien. "De jongeren die daar verblijven, dienen zich te houden aan de afgesproken regels van de instelling en kunnen zich handhaven binnen een open setting", zo vermeldt de website van de JJIC. "De Open Afdeling biedt meer vrijheden. Iedere jongere heeft een eigen slaapkamer en dus meer privacy. Ze krijgen de gelegenheid, na positieve gedragsscores, om zonder begeleiding boodschappen te gaan doen, naar de stad of de film te gaan en hebben veel meer privileges dan jongeren in een gesloten afdeling."

Voor Human Rights Caribbean is het geen goede oplossing. "Als ze in het GOG zit, is ze nog niet vrij", zegt Ietke Witteveen. "En erg veilig is het ook niet voor haar. Wij zijn in overleg met Caritas (een katholieke internationale hulporganisatie, red.), de bisschop en het Rode Kruis voor een alternatief. Bovendien heeft een burger uit Janwé onderdak aangeboden aan de jongedame."

**Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Participatiemaatschappij

Bestuurscollege Bonaire blij met beleidssuggesties uit de samenleving

KRALENDIJK— De burgers en de maatschappelijke belangenorganisaties van Bonaire hebben bijna twee weken extra de tijd om een bijdrage te leveren aan het bestuursprogramma waarmee het recent aangetreden bestuurscollege de komende vier jaar wil uitzitten. Gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe zei blij verrast te zijn met zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de reacties die het Bestuurscollege heeft mogen ontvangen: “Er is ons met klem gevraagd om de termijn iets op te rekken en zodoende meer mensen en organisaties de gelegenheid te geven suggesties aan te dragen.”

Volgens Tjin Asjoe is het van groot belang om alle beleidspunten zorgvuldig door te nemen zodat er een solide bestuursprogramma kan worden geschreven dat voldoet aan de verwachtingen van de bevolking. “Wij gaan zodadelijk beginnen met het samenstellen van de beleidsvoornemens en willen daarbij vooral nauwkeurigheid betrachten, niet in de laatste plaats om er zorg voor te dragen dat de

gehele samenleving van Bonaire zich kan herkennen in het bestuursprogramma,” aldus de gedeputeerde.

Betrekken

Tjin Asjoe benadrukt dat het Bestuurscollege graag wil samenwerken met iedereen die een constructieve bijdrage kan leveren aan de toekomst van Bonaire: “Wij zijn mede daarom verschillende oud-politici en voormalige bestuurders zeer er-

kentelijk voor de waardevolle suggesties die zijn aangedragen en voor het feit dat zij hun kennis en ervaring met ons willen delen.” Tjin Asjoe verklaarde dat Bonaire zowel stabiliteit als eensgezindheid nodig heeft om de inhaalslag te maken waarnaar de samenleving snakt.

Samenwerken

Ook nadat het bestuursprogramma is vastgesteld wil Tjin Asjoe graag de samenleving betrekken bij het formuleren van beleidsplannen. “Later dit jaar wil dit Bestuurscollege aan de slag gaan met het Masterplan 2030 dat de ontwikkeling van Bonaire op langere termijn moet borgen. En daarbij willen wij natuurlijk ook graag anderen bij betrekken.”

Helft van gevallen dementie in Latijns-Amerika te voorkomen

CURITIBA — In Latijns-Amerikaanse en Aziatische landen is de mogelijkheid om dementie te voorkomen veel groter dan in de ontwikkelde landen. In Latijns-Amerika valt zelfs de helft van de gevallen te voorkomen. Dat blijkt uit een onderzoek van University College of London (UCL).

Volgens een eerdere studie van de onderzoekers is 35 procent van de gevallen van dementie in de wereld te voorkomen. Het gaat om gevallen die worden toegeschreven aan risicofactoren die beïnvloedbaar zijn, bijvoorbeeld een gebrek aan onderwijs in de kindertijd, hypertensie, obesitas en gehoorverlies op middelbare leeftijd, en roken, depressie, lichamelijke inactiviteit, sociaal isolement en diabetes op oudere leeftijd.

Om te weten of deze resultaten evenveel van toepassing zijn op ontwikkelde en ontwikkelingslanden namen de onderzoekers deze negen risicofactoren onder de loep in zeven ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en Azië: India, China, Cuba, de Dominicaanse Republiek, Mexico, Puerto Rico en Venezuela.

Ze ontdekten dat het preventiepotentieel in deze landen veel groter is dan in de rest van de wereld. In China valt 40 procent van de gevallen toe te schrijven aan beïnvloedbare risicofactoren, in India is dat 41 procent en in Latijns-Amerika zelfs 56 procent, staat in The Lancet Global Health.

Preventie

Dementie is eigenlijk een groep van ziekten die cognitieve functies en intellectuele capaciteiten aantast, met Alzheimer als vaakst voorkomende ziekte. Dementie valt niet te genezen, daarom zijn preventiestrategieën cruciaal.

“Het verminderen van de prevalentie van deze factoren zou een grote impact hebben op de prevalentie van dementie”, zegt Naaheed Mukadam, onderzoeker op de afdeling psychiatrie van de UCL en hoofdauteur van de studie.

“Het begin van dementie met enkele jaren uitstellen kan al een enorme impact hebben op de prevalentie van de ziekte. Het is daarom belangrijk om te focussen op het verminderen van deze risicofactoren.”

Veel kansen

In ontwikkelingslanden, waar het preventiebeleid van de overheid vandaag minder sterk is uitgebouwd, “liggen veel kansen om in te grijpen in het risico op dementie”, zegt Orestes Forlenza, hoogleraar psychiatrie aan de Universiteit van São Paulo, die niet aan het onderzoek heeft deelgenomen.

“Als deze beïnvloedbare risicofactoren adequaat worden aangepakt in de loop van een mensenleven, daalt het gewicht van elk van die factoren in het risico op dementie, en dus in het aantal gevallen.”

Culturele aanpassing

De instrumenten om dementie vast te stellen moeten aangepast worden aan de cultuur van de ontwikkelingslanden, zegt Forlenza. “De meeste instrumenten die geheugen, aandacht, rede en taal evalueren, zijn ontwikkeld voor hoger opgeleide bevolkingsgroepen.

Men moet ze aanpassen om zonder vooringenomenheid informatie te kunnen verzamelen bij personen met een lage opleiding.”

Als je bijvoorbeeld het geheugen van patiënten test met een vragenlijst over universele kennis die voor een geschoolde bevolking bestemd is, werkt dat mogelijk niet bij mensen die geen toegang hebben tot die informatie.

“Een ander aspect vormen de culturele aspecten. Zal de beschrijving van een depressie bij iemand die in Scandinavië woont dezelfde zijn als bij iemand die in het binnenland van China woont?”

Psychische stoornissen

Andere studies hebben ook gewezen op de impact van onbehandelde psychische stoornissen op dementie. De Pan-Amerikaanse Gezondheidsorganisatie (Paho) schat dat gemiddeld bijna zeven van de tien Latijns-Amerikanen met psychische stoornissen geen behandeling krijgen.

Ook daar tekent zich een kloof tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden af. In Noord-Amerika gaat het om 53,2 procent, in Latijns-Amerika om 74,7 procent. Rijke landen geven ook veel meer uit aan geestelijke gezondheidszorg, blijkt uit een andere Paho-studie.

“Ondanks de beperkingen in de budgetten voor geestelijke gezondheidszorg in beide Amerika's is er nog veel ruimte voor een aanzienlijke verbetering” in de behandeling van deze ziekten, concludeert de studie, wat in de lijn ligt van wat het nieuwe UCL-onderzoek vaststelt.

Havenproject krijgt vorm

Delegatie uit Saba op bezoek bij Universiteit Gent

THE BOTTOM — Een zware delegatie uit Saba heeft eerder deze week op de universiteit van Gent, in België, van dichtbij kennisgenomen van de hydraulische modellen die de impact van de nieuwe haven op golfbewegingen en zeestromingen nabootsen en in kaart brengen. De 30 miljoen euro die voor het project is gereserveerd moet de aanleg bekostigen van een nieuwe en langere pier even ten westen van de bestaande kleinere pier. Ook zal de huidige hoofd-pier, waar schepen kunnen aanleggen, verlengd en verstevigd worden.

Het Fort Bay Havenproject wil verder de havenfaciliteiten orkaanbestendig maken en voorzieningen aan wal treffen die de economische bedrijvigheid ten goede komen. Voordat met de uitbreiding van de haven kan worden begonnen moet er een gedegen onderzoek komen naar de waterhuishouding in het gebied. Vijf hydraulische kenniscentra hadden zich hiervoor aangemeld. De vakgroep Civiele Techniek van de Universiteit Gent had de beste papieren en kreeg in februari de opdracht. Onder leiding van professor Peter Troch hebben Belgi-

sche experts het ontwerp van de nieuwe haven getest in een golfsimulator – een 30 meter lange watertank die onder orkaancondities is gezet om zowel de golfoverslag als de impact van de onstuimige watermassa op de structuur van de pier te bepalen. Bij hun 38 testscenario's maakten de onderzoekers gebruik van modellen die de nieuwe haven van Saba op gereduceerde schaal weergaven. Het onderzoek zal nog enkele weken in beslag nemen, waarbij zelfs de zwaarste orka-

nen denkbaar op het model worden losgelaten. De bevindingen van het Belgische team zullen ter beschikking worden gesteld van de bouwbedrijven die willen participeren in de openbare aanbestedingsprocedure voor de aanleg van de nieuwe haven. Reeds over enkele maanden kunnen aannemers zich melden voor een preliminaire inschrijving. De aanbestedingsprocedure volgt de richtlijnen die de Wereldbank heeft opgesteld voor dit soort grootschalige

publieke werken. De delegatie uit Saba stond onder aanvoering van gedeputeerde Bruce Zagers. Ook eilandsecretaris Tim Muller en havenmeester Travis Johnson reisden mee, net zoals Ton van der Plas, die namens het eilandbestuur het project beheert, en beleidsadviseur Sarah van der Horn. De delegatie bezocht naast Gent ook Den Haag, waar overleg plaatsvond op verschillende ministeries en met beide kamers van het parlement.

Bonairecursief

Geur

Als hij thuiskomt staat zijn vrouw hem in de keuken op te wachten met de baby en een warme fles melk in haar handen. Er komt een vreemde geur uit de garage, zegt ze. Dus loopt hij door de hal en opent de garagedeur en doet direct een stap achteruit. Het is alsof een ondoordringbare massa hem dwingt om terug te kijken. Meteen beginnen de rest van zijn zintuigen zich te verdringen om meer informatie te verzamelen en door te geven. Het zicht wint. De ogen hebben moeite om zich scherp te stellen door de prikkelende sensatie die ze ondergaan. De oogleden voeren een verbeten strijd tegen de agressieve invasie. De sterke drang om toch te willen zien en te weten, stelt hem in staat om vage indrukken van de hem omringende ruimte te onderscheiden. Deze overwinning wordt onmiddellijk verdrongen door zijn reukvermogen. Zijn maag doet een heftige, onverwachte poging om zijn middagmaal zo snel mogelijk kwijt te raken. De longen proberen om de hoeveelheid in te ademen lucht tot een levensvatbaar minimum te beperken zodat de schade aan alveoli en bronchiën binnen aanvaardbare grenzen zal blijven. Zijn stembanden verkrampen zich. Zelfs als hij het zou willen, is het enige geluid wat geproduceerd kan worden een benepen en afgeknepen piepje zoals van de misdadiger die door verwurging om het leven wordt gebracht. Hij ademt voorzichtig in en voelt de cactusachtige prikkeling op de achterkant van zijn tong. De neuspoliepen proberen de ervaring te vertalen naar bruikbare vergelijkingen. Rottings- en afstervingsgeuren komen al snel op in zijn hoofd. Een iguana, half aangevreten en uiteengescheurd, een vrieskist gevuld met vlees die een maand zonder stroom heeft gestaan, een zak aardappelen waaruit het rottingsvocht vrijuit over de vloer loopt, en na-

tuurlijk de onmiskenbare geur van de overblijfselen die een menselijk lichaam als laatste tastbare herinnering op deze wereld achterlaat. Maar toch zit er ook wat liefs en zoets in. Een zachte streling, nauwelijks voelbaar, maar toch net intens genoeg om op te merken. Fruit? Bloesem? Of de uitdagende geur van een vrouw die je alleen opmerkt als je haar innig omhelst.

Zijn nieuwsgierigheid laat hem toch enkele aarzelende passen verder in de duistere garage zetten. In het midden van de vloer ligt een vreemd gevormde hoop. Ronde en bolle vormen lijken uit te puilen uit een piramide van lichte en donkere tinten. Sommige zijn wat langgerechter. Daarnaast kan hij ook de wat meer vloeibare vormen onderscheiden die uit de lange flappen lijken te kruipen. Op de heldere oppervlakken zijn nauwelijks waarneembare figuurtjes te zien. Alsof er kleine gekleurde tekeningetjes op staan. Er begint zich een beeld van herkenning bij hem te vormen als hij een zacht, zuchtend geluidje hoort. Hij kijkt in de hoek van de garage en ziet twee oplichtende ogen. Snel draait hij zich om en loopt terug naar de deur. Daar aangekomen durft hij weer volop in te ademen en met volle kracht roept hij uit: Die hond heeft de afvalzak met babyluiers weer opengescheurd!

Joseph

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Thaise koning Rama X gekroond

BANGKOK — De Thaise koning Maha Vajiralongkorn is vandaag formeel gekroond tot vorst van zijn land. De 66-jarige monarch gaat vanaf nu door het leven als koning Rama X. Vajiralongkorn volgt zijn vader Bhumibol Adulyadej op, die tweeënhalf jaar geleden overleed.

Vandaag kroonde de nieuwe koning zichzelf in een feestelijke ceremonie in de hoofdstad Bangkok. De hele ceremonie, die doorspekt is met hindoeïstische en boeddhistische rituelen, duurt in totaal drie dagen. De kroning volgt op een lange periode van nationale rouw in het Zuidoost-Aziatische land. Bhumibol zat zeventig jaar op de troon. Vajiralongkorn is de tiende koning uit de Chakri-dynastie die sinds 1782 aan de macht is in het land. Hij volgde zijn vader op na diens dood in oktober 2016 maar wachtte met de kroning tot na de lange periode van nationale rouw. In zijn eerste woorden na de kroning beloofde hij te regeren met 'rechtvaardigheid' ten faveure van het Thaise volk. Zijn vierde echtgenote

De Thaise koning Maha Vajiralongkorn (l) en koningin Suthida (r) tijdens de ceremonie.

Suthida, met wie hij enkele dagen geleden pas trouwde, werd vandaag geïnstalleerd als koningin. Het Thaise koningshuis behoort met een geschat vermogen van meer dan 35 miljard euro tot de rijkste koninklijke families in de wereld. De kosten van de kroning en aansluitende festiviteiten die tot okto-

ber zullen duren, worden geschat op 30 miljoen euro. Om de troonsbestijging luister bij te zetten hebben 40.000 gevangenen amnestie gekregen, onder wie een student die was veroordeeld wegens majesteitsschennis. Een dergelijk vergrijp wordt doorgaans zwaar bestraft in Thailand. De ceremonie van vandaag

voltrok zich grotendeels buiten het zicht van de bevolking. Toch trokken tienduizenden mensen richting het paleis.

Morgen wordt de koning over een afstand van 7 kilometer door de stad gedragen. Daarbij worden honderdduizenden toeschouwers verwacht.

‘Groenen’ kraken CDU om CO2-belasting

BERLIJN — De Groenen in Duitsland hebben geen goed woord over voor de klimaatstandpunten van de CDU van bondskanselier Angela Merkel. De afwijzing door de regeringspartij van een CO2-belasting valt bijzonder slecht.

De CDU ‘ziet de ernst van de zaak niet in’, aldus fractievoorzitster Katrin Göring-Eckardt van de Groenen. “Als we onze welvaart willen behouden, moeten we uiteindelijk optreden tegen de klimaatcrisis. En dat lukt niet door af te wachten”, zegt ze vandaag in de krant *Neue Osnabrücker Zeitung*.

Partijvoorzitter Annalena Baerbock deelt die mening. “De CDU ontwikkelt zich alleen maar als tegenpartij. Ze wijst elke echte klimaatmaat-

regel af. Ze wil geen wet voor klimaatbescherming, geen CO2-prijs en het wetsvoorstel waarmee afscheid genomen moet worden van kolen ligt alleen maar te smeulen.”

Volgens het tijdschrift *Der Spiegel* komt de weerstand tegen CO2-belasting bij de CDU vooral uit de koker van partijbaas Annegret Kramp-Karrenbauer. De partij ziet meer in het uitbreiden van de handel in emissierechten. Die rechten zouden ook overgeheveld moeten kunnen worden vanuit de energiesector en

industrie naar het verkeer, vindt de regeringspartij. CO2-belastingen zouden brandstoffen alleen maar duurder maken en de burger met extra kosten opzadelen, zei ze tijdens een partijbijeenkomst in Halle.

Uitbreiding van de handel in emissierechten duurt volgens de Groenen echter veel te lang en leidt niet tot het bereiken van de klimaatdoelstellingen. “Tege-lijkertijd zijn er boetes te verwachten omdat Duitsland de EU-klimaatdoelen niet haalt. De regering zelf rekent op 100 miljoen aan boetes per jaar. Het is duidelijk: niets doen is duur, nu al”, aldus Baerbock.

Luxemburg neemt afscheid van groothertog

Foto: AFP

Jean d'Aviano, groothertog van Luxemburg, wordt de Notre-Dame Cathedral uitgedragen.

LUXEMBURG — In de Notre-Dame-kathedraal van Luxemburg-Stad hebben familie, Europese vorstenhuizen en tal van andere genodigden afscheid genomen van oud-groothertog Jean van Luxemburg. De vader van de huidige groothertog Henri overleed op 23 april op 98-jarige leeftijd.

Jean was van 1964 tot 2000 staatshoofd van het kleine Europese land. De bevolking kon de afgelopen dagen al afscheid nemen van de geliefde groothertog. Namens Nederland woonde prinses Beatrix de staatsbegrafenis bij. Ook prins Carlos van Bourbon-Parma en zijn echtgenote prinses

Annemarie woonden de plechtigheid bij. De overleden groothertog was via zijn vader prins Félix zelf ook een prins van Bourbon-Parma. Uit België kwamen onder anderen koning Filip en koningin Mathilde, alsmede Filips ouders, koning Albert en koningin Paola. Duizenden mensen stonden

’s ochtends langs de route tussen het groothertogelijk paleis en de Notre-Dame. Aan de huizen hingen vlaggen met rouwband. Voorafgaand aan de kerkdienst werden 21 saluutschoten gegeven. Het grote publiek kon de uitvaart volgen via een groot scherm op een plein in de hoofdstad. Beelden vanuit de kathedraal werden ook via een livefeed verspreid. Na de plechtigheid werd Jean bijgezet in de crypte van de kathedraal.

Aantal ebola-slachtoffers in Congo stijgt snel

GENÈVE — Het aantal doden door de ebola-uitbraak in de Democratische Republiek Congo is tot boven de 1000 gestegen. Dat maakte de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) bekend.

De gevreesde infectieziekte stak negen maanden geleden de kop op in het oosten van het Afrikaanse land en heeft inmiddels aan 1008 mensen het leven gekost. De WHO is van plan een nieuw, nog niet goedgekeurd vaccin van het farmaceutische bedrijf John-

son & Johnson te gebruiken. Dat wordt ingezet naast de entstof van producent Merck. “Nog een ander instrument in de gereedschapskist”, noemde WHO-directeur Michael Ryan, die gaat over medische noodhulp, het experimentele middel. Veiligheidsproblemen in de opstandige regio Noord-Kivu – donderdag mislukte een aanslag op een medische voorziening – vertragen het vaccinatieprogramma en de dagelijkse controle van mensen die mogelijk besmet zijn geraakt met het virus. Dat zijn er ongeveer 12.000.

Bolsonaro geweed door bedrijven in VS

BRASILIA — De Braziliaanse president Jair Bolsonaro heeft een bezoek aan de Verenigde Staten geannuleerd. In New York zou hij later deze maand geëerd worden tijdens een galadiner van de Braziliaans-Amerikaanse Kamer van Koophandel als persoon van het jaar. Dat stuitte op verzet van activisten, waarna grote sponsors zich terugtrokken.

In een verklaring bedankte de Zuid-Amerikaanse leider de Kamer van Koophandel dat hij tot persoon van het jaar is verkozen, maar daarin liet hij tevens weten vanwege het verzet door

de burgemeester van New York en de druk van verschillende belangengroepen niet op het gala aanwezig te zullen zijn.

Grote bedrijven als Bain & Co., Delta Air Lines en de Financial Times wilden het evenement niet meer sponsoren, nadat LHBT'ers in het geweer kwamen vanwege de homo-onvriendelijke uitspraken van Bolsonaro. Burgemeester Bill de Blasio van New York noemde de president op Twitter onlangs een gevaar. “Zijn openlijke racisme, homofobie en destructieve besluiten zullen een verwoestende impact hebben op de toekomst van onze planeet.”

YouTuber krijgt 10 jaar cel

CHICAGO — Een Amerikaanse YouTube-ster die minderjarige meisjes heeft aangezet tot het maken van naaktvideo's van zichzelf, heeft daarvoor van de rechter in Chicago tien jaar cel gekregen. De 26-jarige Austin Jones werd in 2017 aangehouden op verdenking van het ontvangen van kinderporno.

Op zijn verzoek stuurden uiteindelijk zes meisjes, in de leeftijd van veertien en

vijftien jaar, de YouTuber 66 obscene foto's en video's. Bij dertig andere meisjes

probeerde Jones het ook, voordat hij werd gearresteerd. Tegen een van hen zou hij hebben gezegd dat ze video's van zichzelf moest opsturen om te bewijzen dat zij 'zijn grootste fan' is. Volgens de Chicago Sun-Times hebben drie slacht-

offers zichzelf daarna wat aangedaan of geprobeerd zelfmoord te plegen. Jones coverde op YouTube bekende liedjes. Dat leverde hem destijds ruim 550.000 volgers op, voornamelijk tienermeisjes. Zijn filmpjes zijn miljoenen keren bekeken.

Leeuwen vallen verzorger aan

HODENHAGEN — Twee volwassen leeuwen hebben vanochtend een dierenverzorger van het Serengeti-Park in het Duitse Hodenhagen ernstig verwond. De dieren vielen de 24-jarige man zonder aanleiding aan.

De man is met een traumahelikopter naar een ziekenhuis in Hannover gebracht. Hoe het voorval heeft kunnen gebeuren is niet bekend. De verzorger kwam de dieren voeren en kwam binnen de omheining per ongeluk rechtstreeks met ze in contact. Het dierenpark is geschokt.

“Het mag nooit gebeuren dat mens en dier zich binnen dezelfde omheining ophouden. Hoe dat heeft kunnen gebeuren, zullen we onderzoeken”, aldus een woordvoerder tegen de krant *Bild*.

Boeing 737 schiet van landingsbaan

Foto: AFP

Een beeld van het verongelukte vliegtuig, gemaakt door Sheriff's Office van Jacksonville.

JACKSONVILLE — Een passagiersvliegtuig is op het militaire vliegveld van het Amerikaanse Jacksonville van de landingsbaan geschoten en in het water terechtgekomen. Alle 143 inzittenden hebben het overleefd, meldt de politie op Twitter.

Het toestel probeerde te landen tijdens een zware onweersbui. 21 mensen raakten gewond, maar zijn buiten levensgevaar. Het gaat om een Boeing

737-800 die was opgestegen vanuit Guantanamo Bay op Cuba. Het vliegtuig belandde rond 21.40 uur in de St. Johns River die door Florida stroomt, nadat het toestel

het einde van de landingsbaan voorbij was geschoten. Aan boord waren 136 passagiers en 7 bemanningsleden. De sheriff van Jacksonville laat weten dat het vliegtuig niet is gezonken. Op beelden is te zien hoe de Boeing van Miami Air International in een ondiep deel van de rivier ligt. De burgemeester van de stad zei dat

president Donald Trump hulp heeft aangeboden. Een van de inzittenden zei dat het toestel bij de landing hard de grond raakte en daarna een aantal keer stuiterde voordat het vliegtuig in de rivier tot stilstand kwam. “Het was duidelijk dat de piloot het toestel niet volledig onder controle had”, zei ze.

Cycloon Fani trekt over Bangladesh

BHUBANESWAR — Cycloon Fani trok vandaag, nadat hij eerst de Indiase oostkust had getroffen, over Bangladesh. In de Indiase deelstaat Odisha vielen zeker twaalf doden als gevolg van het natuurgeweld.

In het naastgelegen Bangladesh zijn uit voorzorg 1,2 miljoen mensen geëvacueerd. Volgens de politie vielen daar zeker negen doden. Door een stormvloed zijn verscheidene gebieden in de laaggelegen delta van Bangladesh ondergelopen.

Door de harde wind zijn huizen beschadigd. Ook in India is veel schade aangericht door de storm. Vooral de kuststad Puri kreeg zware klappen door de wind die snelheden tot 200 kilometer per uur bereikte. Daken werden van gebouwen gerukt, bomen en elektriciteitsmasten zijn omgewaaid.

Voorafgaand aan de komst van Fani waren in India ook al ruim een miljoen mensen geëvacueerd. Dat zorgde ervoor dat het dodental lijkt mee te vallen.

Migranten verdronken

ANKARA — Zeker negen migranten zijn gisteren omgekomen toen de boot waar zij op zaten zonk voor de kust van het noordwesten van Turkije. Onder de doden zijn vijf kinderen, aldus de Turkse kustwacht.

Op het vaartuig zaten bij elkaar zeventien migranten. Er zijn vijf mensen gered terwijl drie mensen worden vermist. Het is niet bekend waar de migranten vandaan kwamen.

Vernieuwing voor AZV-verzekerden met een verblijfsvergunning

Vernieuw op tijd je verblijfsvergunning bij DIMAS

- Het is mogelijk om al vanaf 3 maanden voor de verloopdatum van je vergunning een aanvraag in te dienen voor het verlengen van je vergunning.
- Je kan al een AZV-zorgpas ontvangen na het indienen van je aanvraag.
- Hou rekening mee dat, als je een verlengingsaanvraag indient nadat je verblijfsvergunning is verlopen, dat ook de polis van AZV komt te vervallen. Dan is het alleen mogelijk om een polis af te sluiten nadat je verblijfsvergunning opnieuw is uitgegeven.

LET OP: gedurende dit periode ben je dan **Niet Verzekerd**.

Belangrijke nummers

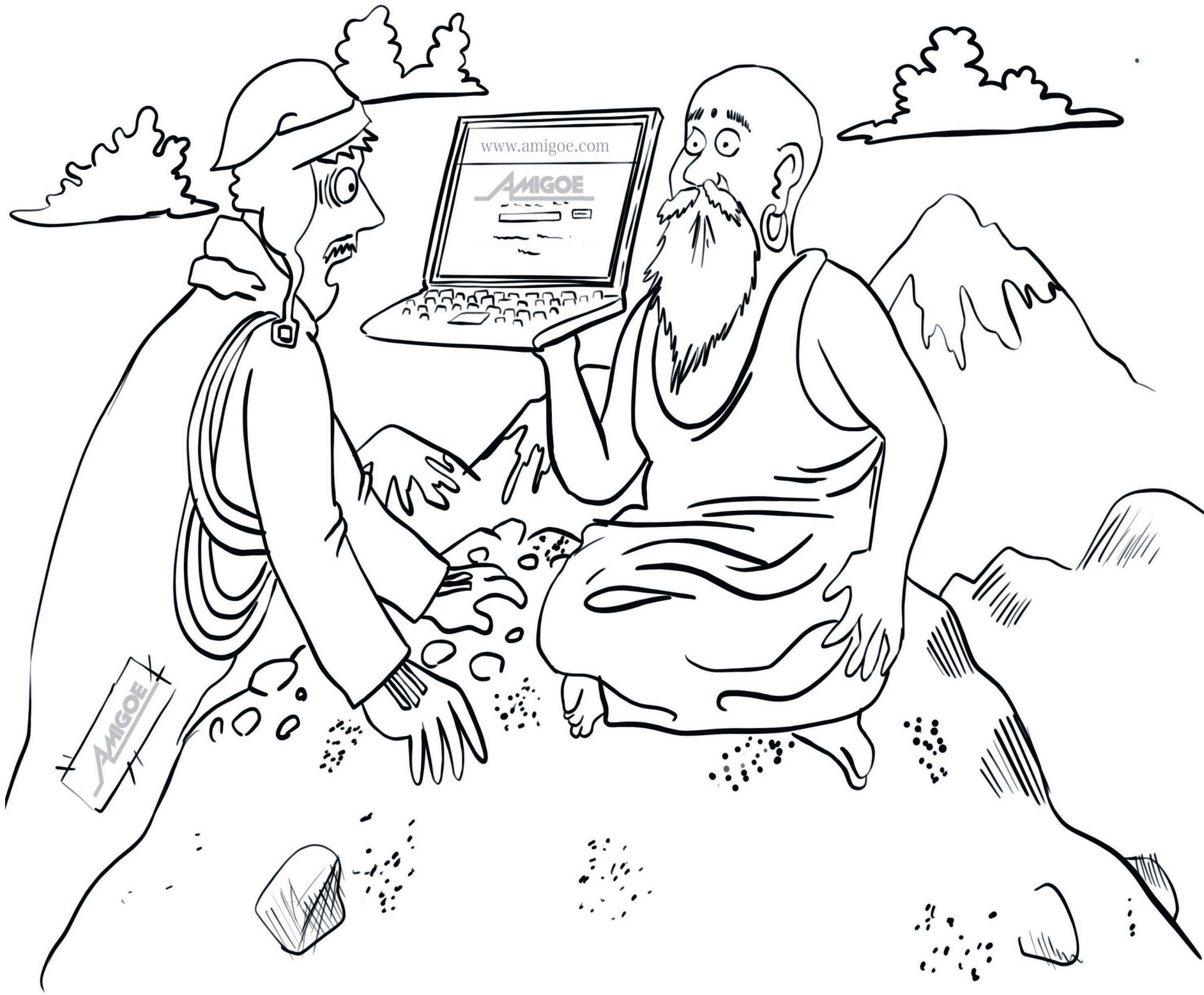
Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

Het weer

ZONDAG			
05 MEI 2019			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 30 en 43 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	35°	30 km/u	7%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:18	18:55	10 v/d 10	
ZONDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 41 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	30°	26 km/u	9%
Maansopgang	Maansondergang		
06:54	19:46		

Aankomsttijden Cruiseschepen	Dienstdoende huisartsen Huisarts nachtdienst – Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Huisarts nachtdienst – San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas 04 Mei. 2019 – Dr. Boderie Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Lucas 584-5119 Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Eagle 587-9011
Dinsdag, 07 apr '19 Freedom Of The Seas 08.00 – 21.00	
Woensdag, 08 apr '19 Adventure Of The Seas 08.00 – 17.00 Monarch 08.00 – 15.30	
Donderdag, 09 apr '19 Carnival Horizon 08.00 – 16.00	

BVN			
20:20	The Big Escape	19:45	NOS Journaal
21:15	De 103 van Loenen	19:55	Weerbericht Europa/Afrika
22:05	Nieuwsuur	20:00	NOS Bevrijdingsdag
22:35	Weerbericht	21:55	Nieuwsuur
	Amerika/Caribiën	22:20	Weerbericht
22:40	NOS Studio Sport		Amerika/Caribiën
22:55	NOS Vuur van de Vrijheid	22:25	Van de Week
23:40	Iedereen beroemd	23:00	NOS Artiesten voor de Vrijheid
	Compilatie	23:25	Iedereen beroemd
			Compilatie
zondag 5 mei			
00:00	VRT Journaal		maandag 6 mei
00:35	Kleuters tegen kwalen	00:00	VRT Journaal
01:15	Typisch	00:35	De Zevende dag
01:40	BinnensteBuiten	02:35	Buitenhof
02:05	Tijd voor MAX	03:30	VPRO Boeken
02:45	Weekoverzicht SpangaS	04:00	NOS Journaal
03:40	Sesamstraat	04:10	De week van Karrewiet
03:55	Het Klokhuis	04:20	Podium Witterman
04:10	Puppy Patrol 2	05:20	Nederland Zingt op Zondag
04:35	Hoofdzakken	06:00	VRT Journaal
04:50	Mijn Vader is de Beste!	06:55	NOS Nationale viering
05:40	EenVandaag		bevrijding
06:10	VRT Journaal	07:45	NOS Journaal
06:40	TV Monument:	07:55	Weerbericht Europa/Afrika
	Cornelis Vreeswijk	08:00	NOS Bevrijdingsdag
07:35	Rail Away	09:55	Nieuwsuur
08:00	NOS Journaal	10:20	Weerbericht
08:20	Weerbericht Azië/Oceanië		Amerika/Caribiën
08:25	The Big Escape	10:25	Van de Week
09:15	Het Mooiste Meisje van de Klas	11:00	NOS Artiesten voor de Vrijheid
10:05	Nieuwsuur		Iedereen beroemd
10:35	Weerbericht	11:25	Compilatie
	Amerika/Caribiën	12:00	VRT Journaal
10:40	NOS Studio Sport	12:30	Typisch
10:55	NOS Vuur van de Vrijheid	13:00	Sterren NL Top 20
11:45	Iedereen beroemd	13:35	Dit is niet mijn wereld vriend
	Compilatie	14:15	NOS Journaal
12:00	VRT Journaal	14:30	Van onschatbare waarde
12:35	De Zevende dag	15:15	Frysland DOK
14:35	Buitenhof	15:45	Sesamstraat
15:30	VPRO Boeken	16:00	Willem Wever
16:00	NOS Journaal	16:30	Blokken
16:10	De week van Karrewiet	16:55	Thuis
16:20	Podium Witterman	17:20	EenVandaag
17:20	Nederland Zingt op Zondag	17:45	Dagelijkse Kost
18:00	VRT Journaal	18:00	VRT Journaal
18:55	NOS Nationale viering	18:45	M
	bevrijding		

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Bilderdijkstraat 16 Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
Advertentie verkoop Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: School: Klas:

Amigoe Aruba kleurwedstrijd!

Leerlingen van de basisschool kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 31 juli 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans om het nieuwe schooljaar met een nieuwe rugtas en schoolartikelen in te luiden! Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Koop elke dag de Amigoe krant of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 5 augustus 2019 worden 10 winnaars gekozen.

‘Baldrick’ uit Blackadder verlaat Labour

De Britse acteur en vooraanstaand Labour-lid Tony Robinson heeft na bijna 45 jaar zijn lidmaatschap van de partij opgezegd. Dat maakte de 72-jarige Sir Tony gisteren op Twitter bekend. Robinson, bij het grote publiek vooral bekend als de domme Private Baldrick in de *BBC*-hitserie *Blackadder*, zegt genoeg te hebben van de ‘doorlopende misleiding in het brexitdebat, deels vanwege het antisemitisme in de partij. Maar vooral omdat de leiders van onze partij complete shit zijn.’ De acteur was erelid van de Labour Party en lid van het Nationaal Uitvoerend Comité,

het hoofdorgaan van de partij dat de koers uitzet. Robinson staat te boek als een trouw, maar kritisch lid van Labour. Hij is ook lid van People’s Vote, een organisatie die er voor lobbyt om nog een referendum te houden over de eventuele deal die het Britse parlement goedkeurt om de EU te verlaten. Het Verenigd Koninkrijk heeft onlangs tot eind juni uitstel gekregen om een deal te vinden die steun krijgt van een meerderheid van het parlement. Dat is premier Theresa May tot nu toe niet gelukt. Ook is er geen meerderheid voor andere opties, zoals een ‘harde Brexit’ of een nieuw referendum.

‘Plunderaars verkopen buit via Facebook’

Criminelen gebruiken Facebook om geroofde voorwerpen uit de oudheid te verhandelen. Dat kwam aan het licht door een onderzoek van de *BBC*, die meldt dat gebruikers van de sociale netwerksite ook praktische informatie uitwisselen over het organiseren van illegale opgravingen. Een archeoloog liet de Britse omroep voorbeelden zien van de illegale handel op Facebook. Er worden onder meer historische voorwerpen uit Syrië te koop aan-

geboden, zoals mozaïeken uit de Romeinse periode. Ook zouden verzoeken worden geplaatst om specifieke artefacten te bemachtigen. Dergelijke historische voorwerpen zouden vanuit Irak en Syrië vaak naar Turkije worden gebracht. Facebook zegt dat het coördineren van illegale activiteiten op de site niet is toegestaan. Er zouden op basis van het onderzoek 49 groepen zijn verwijderd. De door de BBC geraadpleegde expert zegt echter dat veel groepen nog steeds actief zijn.

Siberische tijgers geboren in Beekse Bergen

In Safaripark Beekse Bergen in Nederland zijn donderdag drie Siberische tijgertjes geboren. Ze heten Aida, Radames en Amneris. Ze zijn vernoemd naar de hoofdpersonages uit de musical *Aida*. Dat meldden Beekse Bergen en producent Stage Entertainment gisteren. Moeder Angara en haar welpjes maken het goed. Sinds februari 2017 woont de tijgerin in het safaripark. De vader heet Yarko. De twee dieren zijn naar Beekse Bergen verhuisd in het kader van een Europees fokprogramma.

Wereldwijd bestaat de populatie Siberische tijgers uit ongeveer vijfhonderd wilde tijgers en vijfhonderd tijgers verspreid over verschillende dierenparken, waarvan driehonderd in Europa. Wilde tijgers leven alleen in Azië. Als tijgerwelpjes worden geboren, zijn ze volledig blind. De moeder blijft de eerste weken dicht bij haar welpen. Ze laat haar jongen enkel alleen als ze op zoek gaat naar voedsel voor zichzelf. Na twee weken breken bij de welpjes de tanden door en gaan de oogjes open.

Tekening Mandela brengt ruim ton op

Foto: AFP

Een tekening die wijlen Nelson Mandela maakte van de deur van zijn cel op Robbeneiland heeft op een veiling in New York meer dan 100.000 euro opgebracht. Mandelas dochter Pumla Makaziwe Mandela had de tekening bij veilinghuis Bonhams te koop aangeboden. De in 2013 overleden Mandela zat bij elkaar achttien jaar als politiek gevangene vast op het eiland, voordat hij in 1994 de eerste democratisch gekozen president van Zuid-Afrika werd. Op de tekening ‘Celdeur, Rob-

beneiland’ zijn de tralies en het sleutelgat van de celdeur te zien. “Voor mijn vader was schilderen een vorm van ontspanning en hij probeerde zo het bestaan betekenis te geven”, aldus de dochter die de tekening na de dood van haar vader erfde. “Dit werk had een speciale betekenis voor hem, want het was een blijvende herinnering daaraan, dat hij niet vergeten kon, wat gedenkwaardig leek, en dat vrijheid niet als vanzelfsprekend moet worden beschouwd.”

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina
Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tiatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Mensen

CPA viert 102,5 jaar gezamenlijke werkervaring

Foto: CPA

Curaçao Ports Authority (CPA) heeft samen met vijf werknemers een totale werkervaring van dan 102,5 jaar gevierd. Het betreft hier onder meer een werknemer van de afdeling Beveiliging, Marelo Damiana, en van de afdeling Varen Emanuel Koeiman, die beiden 25 jaar in dienst zijn. Binnen de Commerciële afdeling en de afdeling Onderhoud te Parera werd er stilgestaan bij het feit dat respectievelijk

Milaika Capella en Erick Martina beiden twintig jaar in dienst zijn van het havenbedrijf. Brian Sprock van de afdeling Havenverkeer is 12,5 jaar in dienst van CPA. Deze CPA-werknemers werden dan ook extra in het zonnetje gezet. Het havenbedrijf: “Het betreft hier werkervaring van in totaal van 102,5 jaar. Oprechte felicitaties gaan uit naar elk van deze collega’s, namens het gehele managementteam en personeel van CPA.”

Conducteurs NS krijgen smartwatch

Foto: Shutterstock

Zo’n 1900 conducteurs van de NS krijgen maandag een smartwatch. Volgens het vervoersbedrijf is het een goed hulpmiddel om op de tweede nauwkeurig te fluiten en draagt het bij aan het beter op tijd kunnen rijden. De afgelopen maanden heeft een groep conducteurs het werken met de door de NS ontwikkelde app getest. Een van de conducteurs die

eraan meewerkte is Ron Bongers. “Kort voor vertrek geeft de smartwatch een trilsignaal, zodat ik weet dat ik het vertrekproces kan starten. Daarna telt het horloge af tot het moment van vertrek, zodat de trein precies op de tweede nauwkeurig kan vertrekken”, aldus Bongers. Volgens de NS maakt het gebruik van de smartwatch

ook een betere samenwerking mogelijk tussen de collega’s op de trein, omdat het horloge exact dezelfde tijd aangeeft als dat van de machinist. Maandag ontvangen de eerste conducteurs hun smartwatch. Later dit jaar krijgen meer conducteurs het apparaat.

Premier Nieuw-Zeeland gaat trouwen

De Nieuw-Zeelandse premier Jacinda Ardern en haar partner Clarke Gayford gaan trouwen. Ze hebben zich verloofd tijdens de paasvakantie, berichten Nieuw-Zeelandse media. Het stel heeft al een dochtertje, de tien maanden oude Neve. De 41-jarige Gayford, die een visprogramma presenteert, treedt op als huisvader. Zijn echtgenote (38) bestuurt ondertussen het land. Ze kreeg veel lof om haar reactie op de bloedige aanslagen in Christ-

church. Ardern is de tweede gekozen regeringsleider in de geschiedenis die een kind kreeg tijdens haar ambtsperiode. Alleen de voormalige Pakistaanse premier Benazir Bhutto ging haar voor. Het is niet bekend wie het aanbod heeft gedaan. Ardern zei eerder tijdens een interview met de *BBC* dat ze zich niet kon voorstellen dat ze haar partner ten huwelijk zou vragen. Ze grapte dat Gayford er dan wel erg makkelijk vanaf zou komen.

Wolvin Naya is hoogzwanger

De jonge wolvin Naya die ruim een jaar geleden in Belgisch Limburg is neergestreken, is hoogzwanger. Dat melden het Agentschap Natuur en Bos en het Vlaamse Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Op beelden is de uit Duitsland afkomstige wolvin met een hele bolle buik te zien. Experts vermoeden dat ze al een van de komende dagen welpjes zal krijgen. Het zou de eerste worp zijn van Naya, die in augustus vorig jaar gezelschap kreeg van een mannetjeswolf die Au-

gust is gedoopt. Normaal gesproken worden er drie of vier welpjes geboren. Naya en August zullen zich volgens deskundigen nu nestelen op een afgelegen beschutte plaats, waar de welpjes worden geboren en August voor het eten zal zorgen. Beide wolven zijn vanuit Duitsland door Drenthe, Overijssel, Gelderland, Limburg en Noord-Brabant afgezaakt naar Belgisch Limburg. Het zijn de eerste wolven die zich in het wild in België hebben gevestigd.

Raadsel vermiste koe na 6 dagen opgelost

Foto: Shutterstock

Na zes dagen is het raadsel van de vermiste koe Jacoba in het Zeeuwse Arnemuiden opgelost. Medewerkers van Orionis, een instelling voor sociale werkvoorziening, troffen haar tijdens hun werkzaamheden donderdagochtend aan in een sloot in de buurt van boerderij Dendoel. Vorige week vrijdag mochten de 112 koeien van de boerderij voor het eerst naar buiten. Jacoba verdween vervolgens spoorloos. Voor de eigenaren is het nog een raadsel hoe dit kon gebeuren. Neliannie Janse van de boer-

derij liet weten opgelucht te zijn dat de koe levend is teruggevonden. “Ze heeft een drukke weg moeten oversteken, gek dat niemand dat gezien heeft. Daarna is ze waarschijnlijk in de sloot beland en kon er niet zelf meer uit. We hebben haar moeten helpen.” Het dier had gras in de slootkant en water om zichzelf in leven te houden. Zoals het er nu naar uitziet is Jacoba gezond en wel. Het is alleen de vraag wanneer ze weer melk geeft. Mocht ze dat niet doen, dan laten de eigenaren haar eerst opnieuw kalveren.

Chewbacca-acteur Peter Mayhew overleden

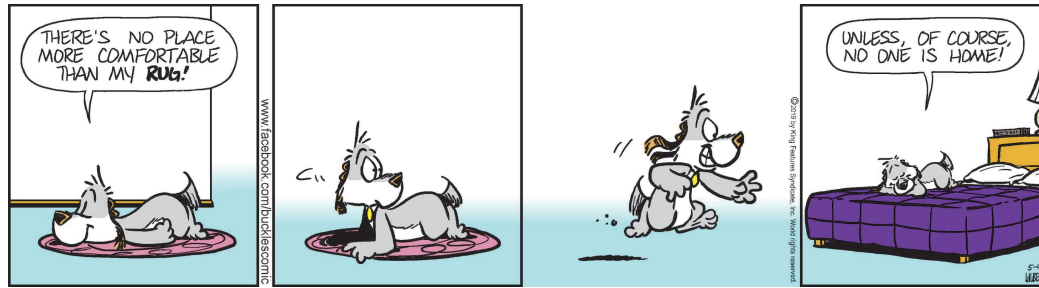
Foto: AFP

Peter Mayhew, die in vijf Star Wars-films het personage Chewbacca speelde, is overleden. De acteur werd 74 jaar. Mayhew stierf dinsdagavond thuis in Texas, meldde zijn familie gisteren via zijn Twitteraccount. “De familie van Peter Mayhew moet met groot verdriet bekendmaken dat Peter is overleden. Hij heeft ons op de avond van 30 april verlaten met zijn familie aan zijn zijde.” Na wat kleine rolletjes reageerde de geboren Brit op een auditie-oproep van George Lucas, die op zoek was naar een boomlange acteur

voor de rol van Chewbacca, de trouwe vriend van Han Solo. Mayhew was 2,21 meter lang, en versloeg daarmee de concurrentie. De acteur speelde wookiee Chewbacca in de Star Wars-films *A New Hope* (1977), *The Empire Strikes Back* (1980), *Return of the Jedi* (1983), *Revenge of the Sith* (2005) en *The Force Awakens* (2015). In die laatste film deelde hij de rol met Joonas Suotamo, die het personage daarna van hem overnam. Bij *The Last Jedi* uit 2017 stond Mayhew nog wel op de aftiteling als ‘Chewbacca-adviseur’.

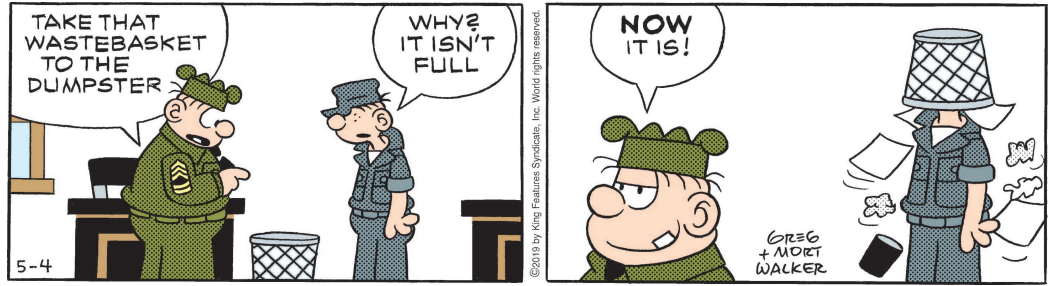
Buckles

By David Gilbert

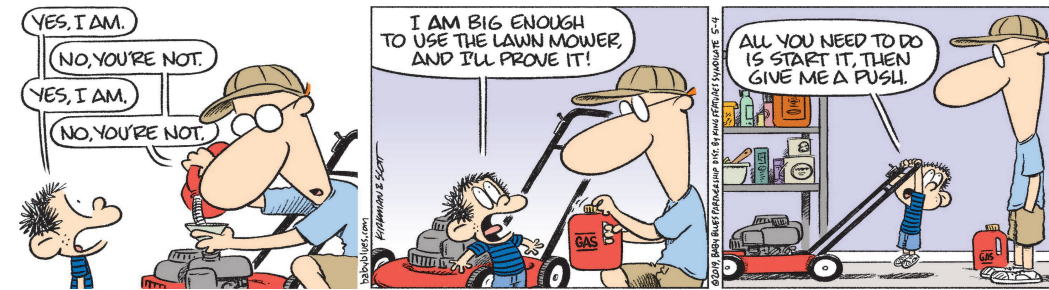
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Willem II hoopt dat Ajax al met Spurs bezig is

Ajax hoopt binnen 10 dagen drie keer te mogen juichen: bij de bekerfinale, de halve finale in de Champions League en het competitieslot.

ZEIST — Willem II en Ajax strijden morgen in een uitverkochte Kuip om de KNVB-beker. Voor veel spelers van de club uit Tilburg is de finale de eerste en de laatste kans op een prijs. Ajax speelt de komende weken nog om de landstitel en kan woensdag na 23 jaar de eindstrijd van de Champions League halen.

“Dit wordt en blijft de belangrijkste wedstrijd uit mijn loopbaan”, blikte Jordens Peters vooruit. De aanvoerder van Willem II weigerde gisteren zijn 32e verjaardag te vieren. Alles moet wijken voor de finale. “Winst van de KNVB-beker moet mijn verjaardagscadeau worden. Daarna gaan we feestvieren.”

Willem II verloor vorige maand nog met 4-1 van Ajax in Tilburg. “Maar in de eerste helft waren we zeker kansrijk”, zei Peters die hoopt dat de spelers van Ajax al met hun hoofd bij de return van woensdag tegen Tottenham Hotspur in de halve finale van de Champions League zijn. “Zo’n wedstrijd kan toch meespelen”, stelde hij. Geen speler van Ajax wil de kraker tegen de Spurs missen. Wat doen zij als Willem II de finale hard maakt? Trekken ze hun been dan in? Als het aan de aanvoerder van Ajax ligt niet. “Wij zullen net zoveel energie moeten leveren als in de Champions League. Anders komen we in de problemen”, benadrukte Matthijs de Ligt.

Willem II won de KNVB-beker tweemaal, de laatste keer in 1963. Ajax nam de ‘dennenappel’ achttien keer mee naar Amsterdam, de laatste keer in 2010. “Dat is veel te lang geleden voor een club als Ajax”, vindt trainer Erik ten Hag. Ajax wacht ook al vijf jaar vergeefs op een prijs.

Ten Hag zal niet veel spelers rust gunnen met het oog op de return met de Spurs van drie dagen later. “We stellen een team op dat Willem II kan verslaan”, zei hij. “Voor de spelers van Willem II is de finale misschien wel de kans van hun leven, maar veel van onze spelers hebben ook nog niets gewonnen. Dit is een kans op hun eerste prijs. Hier hebben ze het hele jaar voor gestreden. We willen die beker zeker winnen.” Ten Hag vreest niet dat zijn spelers morgen al met hun hoofd bij de return tegen Tottenham zijn. “We spelen het hele seizoen al bijna drie keer in de week. En altijd is onze eerstvolgende wedstrijd de belangrijkste.” In Tilburg leeft de finale van de KNVB-beker al sinds de

gewonnen halve eindstrijd tegen AZ. Maar liefst 18.500 fans komen met 220 bussen naar Rotterdam. De 15.000 fans van Ajax reizen met 160 bussen en zes treinen naar De Kuip.

Voor Willem II-middenvelder Daniel Crowley staat er meer op het spel dan bekerwinst. De 21-jarige Brit hoopt dat de Ierse bondscoach Mick McCarthy op de tribune zit. Crowley, die in jeugdteams zowel Engeland als Ierland vertegenwoordigde, mikt op een loopbaan als Iers international. Hij had al contact met Mark O’Toole, de talentscout van de Ierse voetbalbond. “Ik heb hem verteld over mijn ambities om voor Ierland uit te komen. Hij is bezig de papieren rond te krijgen. Ik

moet geduld hebben”, vertelt Crowley bij de BBC. De middenvelder, die in Nederland eerder uitkwam voor Cambuur en Go Ahead Eagles, is een steunpilaar in het elftal van coach Adrie Koster. Hij kwam in alle 32 tot nu toe gespeelde Eredivisieduels in actie voor de Tilburgers. Crowley heeft Ierse grootouders, waardoor hij voor dat land kan uitkomen. “Ik had als kind nooit een shirt van Engeland, maar wel van Ierland. Ik weet nog hoe ik moest huilen nadat ik met mijn vader in 2002 in de pub Ierland op het WK had zien verliezen van Spanje.” Hij werd opgeleid bij Aston Villa en Arsenal, waar Crowley nooit doorbrak. Zijn keuze in Nederland te gaan voetballen werd niet door iedereen begrepen.

Ajax succesvolste club

Ajax is met achttien zeges de meest succesvolle club in het nationale bekertoernooi, gevolgd door Feyenoord (13) en PSV (9). De club uit Amsterdam verloor zes finales, de laatste vijf jaar geleden tegen PEC Zwolle (5-1). Willem II won de beker in 1944 en 1963. De club verloor in 2005 een finale tegen PSV (4-0). Feyenoord pakte de KNVB-beker vorig jaar, na een zege op AZ (3-0) in de finale. Oud-voetballer Tomás Galásek reikt de beker uit als Ajax winst. Bij een zege van Willem II overhandigt de gereconnomeerde scout Piet de Visser de bokaal aan Jordens Peters, de aanvoerder van Willem II.

Semenya wint ‘mét hoge testosteron’

DOHA — Caster Semenya heeft in haar laatste 800 meter waarin ze geen medicijnen hoeft te slikken, een indrukwekkende wedstrijd laten zien. De Zuid-Afrikaanse atlete won bij de Diamond League in Doha de afstand in een mondiale toptijd van 1.54,98. Zo snel was dit jaar nog niet gelopen.

Vanaf 8 mei is de omstreden nieuwe regel van de internationale atletiekbond IAAF van kracht, die voorschrijft dat atleten met van nature een te hoge testosteronwaarde voortaan medicijnen moeten nemen om die waarden te onderdrukken. Volgens de IAAF zijn die atletes teveel in het voordeel en is de strijd bij voorbaat oneerlijk. Het gaat om de afstanden van 800 meter tot 1 Engelse mijl. Semenya, tweevoudig olympisch en drievoudig wereldkampioene op de 800 meter, heeft van nature een te hoge testosteronspiegel. Ze ging in beroep bij sporttribunaal CAS om de door haar als discriminatie bestempelde maatregel ongedaan te krijgen, maar het hof in Lausanne wees haar bezwaren af. De atlete en haar advocaten zoeken naar wegen om het besluit aan te vechten en ook

Caster Semenya loopt van iedereeg weg tijdens de 800m in Doha gisteren.

de atletiekbond van Zuid-Afrika overweegt een gang naar de burgerrechter. “We zijn hoe dan ook in shock dat een door ons hoog aangeschreven instantie als het CAS deze vorm van discriminatie onderschrijft”, meldde de verbolgen bond.

Semenya kan kiezen voor afstanden langer dan 1 Engelse mijl om geen medicijnen te hoeven slikken, maar vooralsnog is ze strijdbaar. Ze liet zich in Doha niet

van de wijs brengen door alle commotie en holde twee rondjes keihard door het hypermoderne atletiekstadion van Doha, waar later dit jaar de WK worden gehouden.

“Ik weet dat het leven moeilijk is, maar ik geloof dat er altijd een uitweg is of een oplossing. Als er een muur voor mij wordt neergezet, klim ik eroverheen. Ik ga absoluut die medicijnen niet slikken”, zei ze tegen de BBC, na haar race tegen.

KRC Genk nadert titel

GENK — KRC Genk heeft de eerste Belgische landstitel sinds 2011 in zicht. In Genk werd de nummer drie Antwerp met 4-0 opzij gezet.

Roeslan Malinovski zette de thuisploeg in de 25e minuut op voorsprong. De Oekraïense middenvelder benutte een strafschop. In de tweede helft liep Genk via doelpunten van Mbwana Samatta uit Tanzania en de Japanner Junya Ito uit naar 3-0. In de

Zverev vroeg eruit in München

MÜNCHEN — Alexander Zverev is er niet in geslaagd om de halve finale te bereiken van het tennis-toernooi van München. De Duitse nummer drie van de wereld en titelverdediger in München verloor van de Chileen Christian Garín. In drie sets was de nummer 47 van de mondiale ranking te sterk: 6-4, 5-7, 7-5.

Zverev is een tijdje ziek geweest en is sinds zijn terugkeer nog niet de oude. Zo werd hij in Barcelona en Monte Carlo vroegtijdig uitgeschakeld. Op weg naar Roland Garros, waar hij vorig jaar de kwartfinales haalde, was München het volgende voorbereidingstoernooi. In de vorige ronde versloeg hij de Argentijn Juan Ignacio Londero in twee sets. Tegen Garín, die net als de Duitser 22 jaar is, kreeg Zverev twee matchpoints.

James terug naar Madrid

MÜNCHEN — James Rodríguez keert terug naar Real Madrid. Bayern München heeft laten weten de optie tot koop op de international van Colombia niet te willen lichten.

Dat meldt de Spaanse sportkrant *Marca*. James (27) heeft twee jaar bij de kampioen van Duitsland gespeeld. Vermoedelijk

gaat James het komend seizoen niet spelen voor Madrid. Coach Zinedine Zidane heeft al laten doorschemeren niet zo onder de

indruk te zijn van de middenvelder. Bayern heeft een optie om James voor 42 miljoen euro te kopen. Of James dit seizoen nog voor Bayern speelt, is twijfelachtig. Het komend weekeinde ontbreekt hij tegen Hannover in elk geval wegens een blessure.

TOP Oss in halve finale play-offs

AMSTERDAM — Almere City FC heeft in de laatste speelronde van de eerste divisie een plek in de halve finales van de play-offs voor promotie naar de Eredivisie op pijnlijke wijze weggegeven. De Almeeders verloren met maar liefst 8-0 bij Jong Ajax en moeten nu de eerste ronde spelen.

TOP Oss profiteerde door te winnen bij Helmond Sport (0-4) en plaatste zich voor de halve finales.

Sparta Rotterdam (3-2 verlies bij Jong AZ) en Go Ahead Eagles waren al zeker van een plek in de halve eindstrijd. Almere, FC Den Bosch, Oss, NEC en SC Cambuur kwamen daarvoor nog in aanmerking. Den Bosch stelde de halve finaleplek veilig door met 2-0 te winnen van Go Ahead.

NEC speelde gelijk bij MVV (1-1) en Cambuur hield kampioen FC Twente op een gelijkspel (2-2). De eerste ronde is op 10 en 14

mei. Almere City FC treft daarin Cambuur en NEC neemt het op tegen RKC. In de halve finales moet Oss het opnemen tegen Sparta en Go Ahead speelt tegen Den Bosch. Op de laatste speeldag van de Keuken Kampioen Divisie veranderde de club op de laatste plek nog van positie. Door een doelpunt van Mitchell van Rooijen in blessuretijd wist Jong FC Utrecht bij FC Dordrecht te winnen (1-2) en klonk het over Helmond Sport heen, dat als laatste is geëindigd.

‘Subtiële verbeteringen’ bolide Verstappen

BARCELONA — Red Bull komt met ‘subtiële upgrades’ voor de bolide van Max Verstappen bij de komende Grote Prijs van Spanje. Dat zei teambaas Christian Horner op de website van de Formule 1. “Het gaat voornamelijk om verbeteringen aan de voor- en achtervleugel.”

Verstappen reed vorig week-einde in de Grote Prijs van Azerbeidzjan met een vernieuwde motor van Honda. Het extra vermogen vertaalde zich nog niet in een betere klassering, want de Nederlander eindigde, evenals de race daarvoor, in Bahrein op de vierde plaats. Verstappen sprak na afloop de hoop uit dat zijn renstal voor de race in Barcelona met de beste upgrade van alle teams zou komen.

Horner temperde al te hoge verwachtingen. “Het is eerder evolutie dan revolutie,

Max Verstappen hoopt dat zijn bolide wat aan snelheid gewonnen heeft.

waarbij het gaat om aspecten als balans en bandenslijtage”, aldus de teambaas, die best tevreden is met hoe het gaat dit seizoen. “De auto presteert wel degelijk

goed in de race. In de middensector van het circuit in Bakoe waren wij continu de snelste auto. We boeken wel degelijk vooruitgang.”

‘Nico’ blijft nog een jaar

AMSTERDAM — Nicolás Tagliafico speelt ook het komende seizoen voor Ajax. De Argentijnse back kondigde dat zelf aan op de sociale media. “We willen er weer een geweldige jaar van maken, net zoals dit seizoen.”

Ajax liet weten dat Tagliafico een nieuwe overeenkomst heeft getekend, met daarin de afspraak nog een jaar te blijven. Het contract van de international in Amsterdam

loopt officieel nog steeds tot 2022. “We zijn al een tijdje met hem bezig, maar hier zijn we natuurlijk heel blij mee”, zei trainer Erik ten Hag. “Net zoals we laatst blij waren met de beslissing van André Onana om nog minimaal een jaar te blijven. Zo krijgt ons team van volgend seizoen meer vorm. Tagliafico brengt gif in ons spel. Hij zorgt voor strijdlust.” Tagliafico kwam in januari 2018 over van Independiente.

Fans helpen K’lautern aan 3 miljoen

KAISERSLAUTERN — De trouwe aanhang van 1. FC Kaiserslautern heeft diep in de buidel getast voor de noodlijdende Duitse volksclub. Via aandelen en crowdfunding kwam er ruim 3 miljoen euro binnen op de rekening van de voormalige topclub, die is afgezakt naar de derde Liga.

“Onze dank is groot, want we weten dat een financiële bijdrage van de supporters niet vanzelfsprekend is”, meldde commercieel directeur Michael Klatt op de website

van de club. “Juist dit maakt duidelijk dat Kaiserslautern een traditionele club is.”

De club die vier keer kampioen werd van de Bundesliga

en twee keer de Duitse beker veroverde, is sportief en financieel in verval geraakt. De club staat elfde, maar erger is de schuldenlast van 20 miljoen euro. 1. FC Kaiserslautern vecht om het behoud van zijn licentie. Er zijn wel gesprekken gaande met een Luxemburgse zakenman die mogelijk wil investeren voor de lange termijn.

Juventus en ‘Toro’ gelijk

TURIJN — Torino heeft bij landskampioen Juventus een punt bemachtigd in de strijd om Europees voetbal. In het Allianz Stadion ging Torino aan de leiding maar wederom scoorde Cristiano Ronaldo in de Derby della Mole: 1-1.

De Portugese superster, die ook al trefzeker was in de uitwedstrijd tegen Torino (0-

1), maakte in de slotfase de gelijkmaker. Miralem Pjanic liet zich in de stadsderby na

zestien minuten makkelijk wegzetten door de Serviër Sasa Lukic, die daardoor kon inschieten. Ronaldo scoorde in de 84e minuut en hield Juventus daarom in de race om ongeslagen kampioen te worden.